PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir | Leto XVII. - Št. 5 (4779) | TRST, petek 6. januarja 1961

Danes začetek «referenduma» v Alžiriji pod nadzorstvom in pritiskom vojske

De Gaulle bo govoril ob 13. uri - Malo verjetnosti, da bo povedal kaj novega - Zanikujejo se vesti o stikih med predstavniki francoske in alžirske vlade - Nigerija prekinila diplomatske odnose s Francijo

PARIZ, 5. — Jutri ob 13. uri, ko bo v Alžiriji že nekaj ur v teku glasovanje, bo general de Gaulle govoril po radiu in televiziji. Nekateri trdijo, da bo ta govor vseboval «nekaj novih elementov», zato da bi odločilno vplival, da bi volivce usmeril k «da». Kar se tiče Alžircev, pa bo skrbela francoska vojska, da jih prisili k «da».

Redki so tisti, ki si upajo napovedovati, kakšen bo izid. Glavna neznanka je, tako v Alžiriji kakor v Franciji, odstotek volivcev, ki se bodo vzdržali. Kar se tiče Alžirije, so opazovalci mnenja, na podlagi podatkov prejšnjih volitev, da se bo vzdržalo okoli 50 odstotkov vpisanih volivcev.

Kar se tiče Francije pa so napovedovanja mnogo bolj previdna. Na splošno pa se predvideva večina «da». Nihče noče tvegati napovedovanj, kar se tiče vzdržanih volivcev in neveljavnih glasov. V vladnih krogih pa še vedno kažejo optimizem. Pripominjajo pa, da ne bi bilo mogoče govoriti o zmagi, če bi skupno število glasovnic z «ne», vzdržanih volivcev in razveljavljenih glasov ne bilo precej manjše od skupnega števila «da». To pomeni, da v primeru, da bi število glasovnic z «da» bilo manjše od polovičnega števila vpisanih volivcev, bi bil general de Gaulle mnenja, da je izid «negotov» in bi se eventualno odpovedal svojemu mandatu.

Zato se še z večjo nestrpnostjo pričakuje njegov jutrišnji govor. Nekateri trdijo, da bo to pot mnogo bolj poudarjal izraz «pogajanja», da bi s tem pritegnil tiste plasti volivcev, ki se vztrajno zavzemajo za začetek pogajanj. Nocojšnji «Paris Presse» piše, da ima «državni poglavar važne vesti, ki jih bo sporočil Francozom». List pravi, da bo njegov govor mnogo bolj jasen kakor njegov govor od 20. decembra, kar se tiče konca bojev in začetka pogajanj. Dodaja, da je mogoče, da bo povedal mnogo več glede svojega načrta za mir.

Toda kakor izhaja iz vesti, ki jo je agencija France Presse objavila samo v tujini, je malo verjetno, da bi de Gaulle povedal kaj novega. Omenjena agencija namreč objavlja ugibanja o de Gaullovih načrtih in praktično ponavlja vse — čeprav z drugačnimi besedami — kar je de Gaulle do sedaj izjavil in ki praktično pomeni zahtevo po brezpogojni kapitulaciji Alžircev.

V Alžiru so danes zaplenili vse izvode dnevnika «Paris Jour», ki objavlja članek pod naslovom: «Alžir in Oran: za nedeljo se je bati hujšega».

Predstavnik alžirske vlade pa je odločno zanikal, da so se v Tunisu navezali prvi stiki med predstavnikom francoske vlade in alžirske vlade.

V Rimu je delegacija «Alžirskega narodnega gibanja» (MNA) objavila izjavo, v kateri pravi, da je to gibanje pozvalo vse svoje pristaše, naj se vzdržijo in naj ne izrečejo mnenja o politiki francoske vlade. Dalje pravi izjava, da je referendum francoska notranja zadeva in kot tak se ne more tikati devetih milijonov Alžircev, ki so v šestih letih vojne s svojo revolucijo že povedali svojo pravo voljo. Izjava dodaja, da bi bilo povsem smešno dajati kakršno koli vrednost ali pomen volitvam, ki potekajo v ozračju vojne. «Edini veljavni glas Alžircev, zaključuje izjava, bo glas med referendumom za samoodločbo, in sicer tedaj, ko bodo lahko svobodno in suvereno izpovedali svojo voljo o prihodnosti Alžirije v ozračju miru in sporazuma med vsemi stranmi.»

V Tunisu je predstavnik alžirske vlade dopisniku zahodnoberlinskega lista «Der Tag» izjavil, da bi «enostranska ustavitev ognja s strani Francije v Alžiriji, s psihološkega stališča, če bi bila izvedljiva, lahko prispevala k spremembi ozračja v Alžiriji».

Isti predstavnik je izjavil, da bi po ureditvi spora s Francijo nastala vsekakor možnost sodelovanja z njo, to pa bo odvisno od tega, kako bodo prenehale sovražnosti. «Pogajati se hočemo s Francijo, toda ta pogajanja se morajo istočasno nanašati na ustavitev sovražnosti in na politične pogoje, hodisi glede samoodločbe, kakor tudi glede prihodnosti Alžirije.»

Iz Lagosa javljajo, da je Nigerija prekinila diplomatske odnose s Francijo. Francoski poslanik Offroy in osebje poslaništva imata osemintrideset ur časa za odhod iz dežele. Razen tega je odslej francoskim letalom prepovedano pristajanje na nigerijskem ozemlju, francoskim ladjam pa pristajanje v nigerijskih lukah.

Nigerijski minister za informacije Benson je izjavil, da namerava Nigerija s tem protestirati proti veliki žalitvi, ki jo je Francija izvršila s tretjo atomsko bombo v Sahari.

—«—

Hammarskjoeld odpotuje danes iz Leopoldvilla

LEOPOLDVILLE, 5. - Glavni tajnik OZN Hammarskjoeld se davi razgovarjal s Kasavubujem. Popoldne pa se je razgovarjal s predstavniki Organizacije združenih narodov v Kongu in s člani komisije za dobre usluge. Jutri bo odpotoval v Pretorio v Južni Afriki. Predstavnik OZN je izjavil, da se je Hammarskjoeld samo «ustavil» v Leopoldvillu, ker je obisk v Južni Afriki glavni cilj njegovega potovanja.

V pokrajini Kivu je prevzel oblast minister za informacije v Lumumbovi vladi Kašamura. To je danes sporočil predstavnik OZN v Leopoldvillu. Kašamura je po radiu podal izjavo, v kateri pravi, da ga je osrednja vlada poslala v njegovo pokrajino (Kašamura je rojen v Kivu), zato da politično poveže pokrajino Kivu z Vzhodno pokrajino, kjer je sedaj na oblasti pokrajinska vlada, kateri predseduje podpredsednik v Lumumbovi vladi Gizenga. Kašamura je že imenoval več ministrov za novo pokrajinsko vlado. Sporočil je tudi, da so bili vsi aretirani Evropejci že izpuščeni, in je pozval prebivalstvo, naj jih ne moti. Predstavnik OZN je izjavil tudi, da je stanje v Kivu sedaj manj napeto.

V Kairu je minister za šolstvo v Lumumbovi vladi Mulule izjavil, da bo vlada ZAR nudila moralno in materialno pomoč Gizengovi vladi v Stanleyvillu.

Mulule je v Kairu od 25. decembra z delegacijo petih ljudi. Tam se je razgovarjal s podpredsednikom Amerjem. Izjavil je, da mu je Amer pred dvema dnevoma zagotovil podporo ZAR. Mulule je pozval vse prijateljske države, naj pošljejo pomoč in diplomatske predstavnike v novo kongoško prestolnico Stanleyville.

Iz Elizabethvilla poročajo, da se Combe ne misli udeležiti konference pri okrogli mizi, ki jo je sklical Kasavubu za 25. februarja v Leopoldvillu. Combe pravi, da so se bili dogovorili, da bo konferenca 15. februarja v Elisabethvillu. Če se torej ne menja datum in sedež, se konference ne bo udeležil.

Predstavnik OZN v Elisabethvillu pa je sporočil, da je bilo včeraj ubitih štirinajst pripadnikov plemena Baluba med napadom na nigerijski oddelek, ki deluje v sklopu OZN.

Včeraj dolg razgovor z Malagodijem, danes na vrsti Saragat in Reale

Politični tajnik KD posreduje da bi se izognili vladni krizi

Ukrepi vlade za razvoj športnega udejstvovanja mladine - Spremembe in dopolnitve k zakonu o ukinitvi javnih hiš - Kongres PSI bo 15. marca - Delegati «Demokratične alternative» odobrili poročilo Bassa

(Od našega dopisnika)

RIM, 5. — Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki je pod predsedstvom predsednika vlade Fanfanija sprejela vrsto zakonskih osnutkov rednega poslovanja. Med temi naj omenimo je nekatere ukrepe, ki nimajo takega značaja. Na predlog ministra za industrijo in trgovino Colomba je ministrski svet odobril zakonski osnutek, na podlagi katerega bo država krila obresti vseh posojil, ki bi jih obrtniki najeli pri «Obrtniški blagajni» za modernizacijo svojih naprav, da bi tako povečali izvoz proizvodov obrtniške dejavnosti in pridobitev novih tržišč. V ta namen bo država prispevala 15 milijard lir v naslednjih desetih letih. S tem bo država omogočila najem posojil v višini 240 do 250 milijard. Na predlog notranjega ministra Sceibe pa je ministrski svet odobril zakonski osnutek, ki vsebuje spremembe in dopolnitve k zakonu št. 75 od 20. februarja 1958, s katerim so ukinili javne hiše in izkoriščanje prostitutk. Spremembe in dopolnitve so postale potrebne, ker se je izkazalo, da veljavni zakon ni povsem kos nekaterim primerom prostitucije, ki «povzročajo javni škandal».

Končno je ministrski svet, na predlog ministra za šport in prireditve Folchija, odobril zakonski osnutek, ki predvideva izgradnjo telovadnic in športnih igrišč, kjer takih naprav primanjkuje ali pa jih sploh ni. Osnutek zajema: 1) prispevke ali posojila države občinam, ki imajo od dva do 50 tisoč prebivalcev in ki nameravajo zgraditi športne naprave za mladino; 2) raztegnitev uporabe telovadnic in športnih naprav, s katerimi razpolagajo šole, ali ki so zasebna last, na člane športnih društev, kar je treba doseči z ustreznimi konvencijami; 3) javne ustanove, ki grade ljudske stanovanjske hiše, morajo poskrbeti za igrišča v vsakem stanovanjskem kompleksu, kjer je vsaj 500 stanovanj; gradbena podjetja, ki imajo najmanj 1500 uslužbencev, morajo zanje zgraditi igrišča in športne naprave. Posebna določila predvidevajo tudi, da morajo občine vključiti v splošne regulacijske načrte svojih mest ustrezna zemljišča, namenjena za igrišča in športne naprave.

Politični tajnik KD Moro nadaljuje razgovore z raznimi političnimi osebnostmi tako svoje stranke, kakor tudi drugih strank z namenom, da bi se približali rešitvi vprašanja težavnih krajevnih uprav, hkrati pa obvarovali pred krizo sedanjo vlado. Včeraj dopoldne se je sestal s Scaglio, Salizzonijem in Morilnom, popoldne pa s Fanfanijem, Piccionijem, Gavo, Scaglio in Salizzonijem. Danes se je poldrugo uro razgovarjal z Malagodijem in Bozzijem. Ni dvoma, da so se dotaknili tudi vprašanja občinskega odbora v Milanu, glede katerega so liberalci proti sodelovanju s socialisti. Po razgovoru z Morom nista hotela dati nobene izjave, le Bozzi je dejal, da je šlo za splošno proučitev položaja». Prav tako dolgo se je Moro razgovarjal z voditeljem sicilske KD D'Angelom in poslancem Mattarello, ki je član vodstva KD, in ki je se mudil kakih deset dni na Siciliji, da bi se seznanil s tamkajšnjim položajem.

Kakor se je izvedelo iz dobro obveščenih krogov, se zdi, da je rezultat vseh teh razgovorov in stikov naslednji: sklenili so podpreti sedanjo vlado in ogniti se vladni krizi vsaj do konca prihodnjega marca, ko bo že za nami kongres socialistične stranke; po rezultatih tega kongresa, bodo ponovno proučili položaj; kar zadeva občinski odbor v Milanu, je Moro baje pripravljen iti naproti Saragatu in Neniju in pristati na krajevno upravo levega centra. S tem v zvezi se je Moro danes zjutraj razgovarjal z voditeljem demokristjanske levice («baze») dr. Granellijem.

Kar zadeva Firence, je malo verjetno, da bi prišlo do občinske uprave, v kateri bi sodelovali tudi socialisti, ker so v pokrajinskem svetu pristali na sodelovanje s komunisti. Danes se je vršil sestanek med pokrajinskim tajnikom KD Matteinijem in pokrajinskim tajnikom PSDI Majerjem, na katerem je Majer potrdil, da bo PSDI poskusil vse, da bi prišlo do občinskega odbora s socialisti. Matteini pa je dejal, da bo dal dokončni odgovor po sestanku pokrajinskega odbora KD, ki se bo vršil prihodnjo soboto. Tudi v Genovi se še nadaljujejo pogajanja med KD, PSDI in PSI, predvsem glede programa občinske uprave.

Jutri ali pojutrišnjem se bo Moro sestal še s Saragatom in Realejem, in tako si bo po teh razgovorih povsem na jasnem, kakšna usoda se obeta Fanfanijevi vladi. Če bo — tudi po treh zelo ostrih člankih republikanskega voditelja La Malfe-Reale zagotovil Moru, da republikanci vendarle ne nameravajo delati v tem trenutku težav sedanji vladi, bo Moro verjetno v kratkem sklical na sestanek vodstvo KD, da bi dokončno odločilo o še nerešenih vprašanjih krajevnih uprav.

Danes se je sestalo vodstvo PSI, ki je razpravljalo o tehničnih in organizacijskih vprašanjih v zvezi s kongresom stranke. S tem v zvezi so sklenili predlagati centralnemu odboru, da bi odložili kongres za en teden, in sicer na 15. marec. Ta kratka odložitev je potrebna, da bi mogli pravočasno dostaviti federacijam politično poročilo in politično-programske teze vseh treh struj, da bi se članstvo moglo izjasniti o njih na kongresih posameznih federacij.

Tudi struja Lelia Bassa «Demokratična alternativa» je danes zborovala. Sestanka se je udeležilo okrog 150 delegatov, katerim je Basso prečital poročilo, ki ga ta struja namerava predložiti prihodnjo nedeljo na zasedanju centralnega odbora PSI. Basso zatrjuje, da je PSI izgubil svojo avtonomijo in je «znašel proti frontizmu in proti prilagoditvi KD». Kongres v Milanu mora dati stranki «novo obličje», pravi Basso in dodaja, da mora PSI imeti program, premagati parlamentaristično in volilno mentalnost ter si ustvariti nove organizacije».

A. P.

—«—

Prvi sklepi afriške konference

CASABLANCA, 4. — Afriška konferenca, ki ji predseduje maroški kralj Mohamed, je imela novo sejo preteklo noč in danes zjutraj. Nadaljevali so razpravljanje o Kongu. Razpravo o tem so končali v prvih popoldanskih urah. Nadaljevali so zatem razpravljanje o Alžiriji.

Maroški minister za informacije je izjavil, da so delegacije dosegle popoln sporazum, kar se tiče Konga. Ni pa hotel povedati podrobnosti.

Član neke delegacije, ki sodeluje na afriški konferenci, je po trditvah agencije Reuter izjavil, da sta Maroko in Tunizija dovolila tranzit sovjetskega in kitajskega orožja, ki je namenjeno Alžircem, po svojem ozemlju.

V krogih afriške konference izjavljajo, da je tudi Gana privolila v umik svojih čet izpod poveljstva OZN v Kongu. Maroko, ZAR, Libija, Mali in Gvineja so že napovedale ta umik, toda do sedaj niso še praktično izvedle svojega sklepa.

Razprava o Kubi se je zaključila brez glasovanja o kaki resoluciji

Vendar je bila koristna, ker je prispevala k popustitvi napetosti Ameriški diplomati zapustiti Havano - Obrambni ukrepi na Kubi

HAVANA, 5. — Sinoči je zapustilo Havano 62 ameriških diplomatov in funkcionarjev. Odpravnik poslov Braddock bo ostal še nekaj dni v Havani skupno z drugimi desetimi diplomati, da preda posle švicarskemu poslaništvu, ki bo skrbelo za ameriške interese na Kubi. Diplomati so odpotovali s posebno ladjo. Ob odhodu ni bilo nobenega incidenta. Policija je močno zastražila obalo in ni dovolila nikomur dostopa.

Ob vsej havanski obali ob Mehiškem zalivu so začeli danes postavljati topove za obalno obrambo. Vse področje so proglasili za vojaško področje. Vojaki so razmestili približno 50 protitankovskih topov in so nato začeli kopati jarke. Poslopje ameriškega poslaništva je tudi močno zastraženo.

Predstavnik ameriške mornarice v Washingtonu je zanikal govorice, da se je v ameriškem oporišču Guantanamo izkrcalo 1500 «marinesov» Pripomnil je da niso poslali nobenih ojačenj, toda so še vedno v pripravljenosti kakor do sedaj. V tem oporišču so odredili izredne ukrepe in več ladij kroži v Karibskem zalivu. Na teh ladjah je okoli dva tisoč «marinesov». Uradno vedno trdijo, da so te ladje v tem zalivu zaradi manevrov, vendar pa je očitno, da gre za vojaški pritisk proti Kubi.

Iz Washingtona javljajo, da bo tudi letalonosilka «Roosevelt» odpotovala jutri s pomorskega oporišča Mayport na Floridi na Karibsko področje. Departma za mornarico seveda trdi, da to ni v zvezi s kubansko krizo, ter da bo ladja, ki je bila do sedaj v popravilu, odšla «na poizkusno vožnjo» in bo nato verjetno dodeljena VI. brodovju, ki je v Sredozemlju. Res čudno, da gre ladja na «poizkusno vožnjo» prav v bližino kubanske obale.

Predstavnik kubanskega poslaništva v Meksiku je izjavil, da se bo kubanska vlada borila z vsemi zakonitimi sredstvi, da ukine ameriško oporišče v Guantanamu. Pripomnil je, da kljub temu, da je sporazum, ki je bil podpisan leta 1903 z ZDA glede tega oporišča, ponižujoč, je kubanska vlada sklenila, da se ne bota dotaknila tega oporišča.

Kubanska vlada je imela vso noč izredno sejo. Po seji je objavila izjavo, s katero poudarja, da je za prekinitev diplomatskih odnosov kriva Eisenhowerjeva vlada, ter izreka željo, da se bodo odnosi med obema državama prej ali slej obnovili.

«Uprava predsednika Eisenhowerja, pravi izjava, je najprej povzročila poslabšanje odnosov s svojo napadalno in sovražno politiko in je storila zatem ta zadnji korak komaj tri tedne pred potekom svojega mandata, brez nobenega opravičila s pretvezo omejitve števila osebja v ameriškem poslaništvu.»

Iz Montevideja poročajo, da so sinoči tamkajšnji sindikati organizirali zborovanje delavcev in študentov v podporo Kubi. Med zborovanjem je prišlo do incidentov. Demonstranti so šli po glavnih ulicah in se nato zbrali pred vladno palačo, kjer so zažgali ameriško zastavo. Nastopila je policija in prišlo je do spopadov.

Urugvajski zunanji minister je včeraj po dveurnem razgovoru s kubanskim poslanikom v Montevideju izjavil, da urugvajska vlada do sedaj ni zavzela uradnega stališča in ne misli sprejeti sedaj nobenega sklepa, kar se tiče odnosov s Kubo.

V New Yorku je Varnostni svet OZN nadaljeval danes popoldne razpravo o kubanskem protestu proti ZDA. Liberijski, francoski, cejlonski in angleški delegat so izjavili, da ne verjamejo v utemeljenost kubanskih obtožb. Predstavnik Čila je zatem izjavil, da je bojazen Kube neupravičena, in je dodal, da spričo stališča številnih delegacij, ki so sporočile, da ne morejo podpreti resolucije, ki sta jo predložila Ekvador in Čile, ne bosta predstavnika teh dveh držav vztrajala, naj se Varnostni svet izreče o resoluciji.

Predstavnik ZAR Omar Lufti je izrekel simpatijo svoje države do Kube in je z zadovoljstvom sprejel na znanje ameriško zanikanje kubanskih obtožb. Izrekel je upanje, da bo mogoča objektivna in konstruktivna rešitev med obema stranema.

Kubanski zunanji minister Roa je ponovil, da še vedno obstaja grožnja ameriškega napada, in je dodal, da, če bodo ZDA napadle Kubo, ne bodo našle nove Gvatemale in bodo dobile, kar zaslužijo.

Sovjetski delegat Zorin je izrekel upanje, da bo prihodnja ameriška vlada šla po poti mirnega reševanja spornih vprašanj na podlagi enakopravnosti in suverenih pravic kubanskega ljudstva. Izrekel je mnenje, da je bila razprava v Varnostnem svetu koristna, ker je ugotovila skupno mnenje Varnostnega sveta: 1. zaskrbljenost zaradi poslabšanja ameriško-kubanskih odnosov, kar pomeni hudo grožnjo za mir; 2. opozorilo proti vsem napadalnim ukrepom, ki bi jih utegnila sprejeti neka velika država proti neki majhni državi.

Ameriški delegat je ugotovil, da je Zorin «uporabil znatno zmeren ton do prihodnje ameriške vlade», in je izrekel mnenje, da bi moral Varnostni svet odkloniti v prihodnje obtožbe, «ki so popolnoma brez podlage kakor kubanske».

Preden je zaključil sejo, je predsednik Omar Lufti izrekel upanje, da bo ta razprava prispevala k zmanjšanju napetosti med Kubo in Washingtonom, in je dodal, da bi se morale vse države vzdržati vsakega dejanja, ki bi lahko povečalo to napetost.

Ker Ekvador in Cile nista vztrajala pri glasovanju svoje resolucije, je bila seja zaključena, ne da bi določili datum za novo sejo.

—«—

Umrl je Gaetano Azzariti predsednik ustavnega sodišča

RIM, 5. — Danes ob 15 je umrl predsednik ustavnega sodišča dr. Gaetano Azzariti. Rodil se je 26. marca 1881 v Neaplju. 25. julija 1943 je bil pravosodni minister v Badoglijevi vladi. V tem svojstvu je izdal zakonske dekrete proti nedopustni obogatitvi, o ukinitvi smrtne kazni in o takojšnji izpustitvi političnih kaznjencev, ki so bili obsojeni pred Posebnim sodiščem. Zaradi te njegove dejavnosti ga je RSI (Italijanska socialna republika) oblastno upokojila. Po osvoboditvi Rima je ponovno prevzel mesto v zakonodajnem uradu pravosodnega ministrstva in bil član številnih zakonodajnih komisij, predvsem komisije, ki se je pečala z vprašanji reorganizacije države. Skozi več let je bil pravni svetnik federacije italijanskega tiska, leta 1949 pa so ga imenovali za predsednika višjega sodišča za javne vode. 3. dec. 1955 je bil imenovan za sodnika ustavnega sodišča, 6. aprila pa je bil po ostavki De Nicole izvoljen za predsednika tega sodišča.

Azzariti je objavil številne publikacije z raznih področij prava, v tem poslednjem času zlasti s področja javnega in ustavnega prava.

—«—

PARIZ, 5. — Konferenca predsednikov vlad šestih držav evropske skupnosti bo 10. februarja v Parizu.

Novice iz Jugoslavije

Seku Ture prispe danes na uraden obisk v FLRJ

Titovo pismo podpredsedniku kongoške vlade Gizengi T. Gramfil o gospodarskih odnosih med FLRJ in ZDA

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 5. — Na vabilo predsednika republike maršala Tita bo jutri ob 15. uri popoldne prispel z letalom v Beograd predsednik Gvineje Seku Ture. Mestni odbor SZDL Beograda je v zvezi s prihodom gvinejskega predsednika izdal proglas meščanom, v katerem poudarja, da bo obisk uglednega voditelja prijateljskega ljudstva Gvineje prispeval k boljšemu spoznavanju in zbližanju narodov in razširitvi prisrčnih odnosov med obema državama.

Predsednik republike je medtem prejel od podpredsednika centralne vlade republike Konga Gizenge obvestilo, da je centralna vlada sklenila premestiti začasno svoj sedež iz Leopoldvilla v Stanleyville. Predsednik Tito poudarja v odgovoru Gizengi, da jugoslovanska vlada daje vso podporo centralni vladi Konga kot zakonitemu zastopniku kongoškega ljudstva. Tito izreka istočasno podpredsedniku Gizengi in centralni vladi najboljše želje za srečnejšo bodočnost prijateljskega kongoškega ljudstva.

Generalni ravnatelj jugoslovanske banke za zunanjo trgovino Toma Gramfil, vodja delegacije jugoslovanskih gospodarstvenikov, ki se je pred dnevi vrnila z obiska v ZDA, je izjavil danes, da so ameriški gospodarski krogi pokazali veliko zanimanje za povečanje blagovne izmenjave in razširitev gospodarskega sodelovanja z Jugoslavijo. Jugoslovanska delegacija se je prepričala, da so pogoji za povečanje jugoslovanskega izvoza v ZDA in nove možnosti za nakup surovin, reprodukcijskega materiala in strojev v ZDA. Med razgovori so bile sklenjene važne pogodbe in proučeni so bili novi poslovni sporazumi, katerih uresničenje bo prispevalo k razširitvi gospodarskega sodelovanja med ZDA in Jugoslavijo. Ugotovljeno je bilo nadalje, da hiter razvoj jugoslovanskega gospodarstva, posebno industrije, kmetijstva, prometa in povečanje zunanjetrgovinske izmenjave, omogoča širšo in raznovrstnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama. Izražena je bila obojestranska želja po večjem sodelovanju med industrijami obeh držav, izkoriščanju licenc in patentov, po izmenjavi tehničnih izkušenj in po vzpostavitvi raznih oblik proizvajalnega sodelovanja.

Medtem so se v Beogradu danes začela pogajanja o industrijskem sodelovanju med Jugoslavijo in Združeno arabsko republiko. Na današnjem plenarnem sestanku obeh delegacij so proučili splošne pogoje indusrtijskega sodelovanja in jugoslovanske načrte o dobavi jugoslovanske industrijske opreme za industrijo motorjev ,tekstila, prehrambeno industrijo in rudarstvo in prikazali mnenju o proizvodnem in industrijskem sodelovanju. Jugoslovanski načrt predvideva poleg dobave industrijske opreme za nove tovarne v ZAR tudi proizvodno sodelovanje in tehnično pomoč pri šolanju kadrov. Zadevna pogajanja se bodo nadaljevala v komisijah.

***

Na podlagi sporazuma ki sta ga podpisala zastopnika zveznega Zavoda za socialno zavarovanje in časopisnih podjetij Jugoslavije, bodo od 1. maja letos vsi kolporterji uživali vse pravice pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja. Za razliko od ostalih svobodnih poklicev, ki plačajo sami zavarovalne stroške, bodo vse zavarovalne prispevke za kolporterje plačala časopisna podjetja, ki bodo v ta namen utanovila posebne sklade. Na podlagi podpisanega sporazuma bodo vsi kolporterji stari 65 let in kolporterke, stare 55 let, prejemale pokojnino, kolikor so svoje delo opravljale najmanj 15 let.

B. B.

Laoške vladne čete napredujejo in se približujejo Luang Prabangu

Kong Le poziva SEATO, naj umakne tajske čete iz Laosa - Značilen članek londonskega konservativnega lista

VIENTIAN, 5. — Radio «Glas Laosa» je sporočil, da je kapetan Kong Le javil, da njegove čete in čete Patet Laosa še dalje obvladujejo važno «planoto Giare», mesto Xieng Kuang in vso tamkajšnjo pokrajino. Dalje je sporočil, da njegove čete nadaljujejo napredovanje v smeri Ben Ban severnovzhodno od Xieng Kuanga.

Razen tega napredujejo vladne čete v smeri kraljeve prestolnice Luang Prabanga, in začeli so se že srditi boji z uporniškimi četami. Dalje je radio «Glas Laosa» sporočil, da so v teku srditi boji na področju Thakheť v Srednjem Laosu in okoli postojank uporniških čet, ki branijo Luang Prabang.

Kar se tiče trditev generala Nosavana, da so uporniške čete spet zavzele Xieng Kuang, je Kong Le izjavil, da gre samo za «domišljijo», in je dodal: «Če ni dobil poročil od svojih čet, mu z veseljem sporočam, da so bile čete, ki jih je 1. januarja spustil s padali blizu mesta, uničene. Tudi oddelek tajskih čet, ki jih je dal spustiti naslednjega dne s padali jugovzhodno od omenjenega mesta, je bil porežen.»

Kapetan Kong Le poudarja, da je v Laosu nekaj tisoč tajskih vojakov, in izjavlja, da, če ne bo napadalni blok SEATO umaknil tajskih čet iz Laosa ter bo nadaljeval oboroženo intervencijo v Laosu, se bo vsa laoška vojska in vse ljudstvo borilo do skrajnosti, da jih uniči.

Voditelj gibanja Patet Lao princ Sufanuvong je izjavil, da ne bo nikoli priznal vlade, ki jo je sestavil Bun Um, in je opozoril, da bo zahteval vojaško pomoč od drugih držav, če se bodo ZDA še dalje vmešavale v Laosu. Dodal je, da njegovo gibanje ne bo prenehalo z vojskovanjem v džungli, dokler ne bo prišla na oblast koalicijska vlada.

Vrhovni poveljnik ameriške brodovja v Pacifiku admiral Felt je včeraj izjavil, da so letalske, pomorske in kopenske čete, ki so pod njegovim poveljstvom, pripravljene na vsako akcijo, «ki bi se zdela potrebna, da se pomaga Laosu proti komunistični invaziji».

Kar se tiče stališča SEATO, je tajski vojaški svetovalec v tej organizaciji izjavil, da SEATO želi, da bi v Laosu dosegli politično rešitev. Pripomnil je, da Velika Britanija in Francija nista prepričani, da so «komunisti» intervenirali v Laosu in da gre za «težavno zadevo». Kar se tiče oskrbovanja laoških vladnih čet po sovjetskih letalih, je general izjavil, da po njegovem mnenju vodijo ta letala laoški piloti, «kakor sicer na drugi strani vodijo ameriške tanke laoški vojaki».

V Londonu se je zvedelo, da je uporniška vlada Bun Uma sporočila britanski vladi, da je pripravljena sprejeti zahtevo za obnovitev delovanja mednarodne nadzorstvene komisije, če bi jo postavili Sovjetska zveza in Velika Britanija in če bi se s tem vsi podpisniki ženevskega sporazuma strinjali. Jasno pa je, da sovjetska vlada ne bi mogla takega predloga uradno sporočiti nezakoniti uporniški vladi.

Kakor je sporočil predstavnik Foreign Officea, britanska vlada nima v načrtu, da bi «de jure» priznala vlado Bun Uma, češ da to niti ni potrebno, ker ni prišlo do spremembe režima in da «de facto» to vlado že priznava.

Značilen je članek londonskega konservativnega lista «Daily Express», ki pravi, da v Laosu ni nobene tuje invazije. Njegov dopisnik iz Bangkoka piše med drugim: «V Laosu ni nobene tuje invazije. Ni res, da bataljoni komunističnih čet Severnega Vietnama vdirajo v deželo po gorskih poteh, da bi ustvarili stanje, ki bi lahko povzročilo tako vojno, kakršna je bila na Koreji. V petih dneh, odkar je laoška vlada poročala o komunistični «invaziji», ni bilo niti ene prave bitke in bilo je zelo malo žrtev.»

Dopisnik pravi dalje, da je zvedel iz najbolj zanesljivih krogov, da se v Laosu širijo številne laži in da se pretirava in da ni niti enega dokaza o navzočnosti severnovietnamskih enot na laoškem ozemlju.

Časnikar pravi, da si je ta mit o tuji invaziji izmislila vlada princa Buna Uma, «da bi zakrinkala korupcijo, politično nesposobnost in gangsterizem, ki vladajo v tej vladi», in dodaja, da je oddal svoje poročilo iz Bangkoka, ker mu cenzura v Vientianu tega ne bi nikoli dovolila.

Sodna razprava v Jaši-Adi

Bajar delno oproščen

Sodišče ga je oprostilo obtožb v zvezi s protigrškimi izgredi v septembru 1955

JAŠI-ADA, 5. — Posebno sodišče je danes oprostilo bivšega predsednika turške republike Bajarja obtožb v zvezi s protigrškimi izgredi, do katerih je prišlo v septembru leta 1955, hkrati pa je priznalo za kriva bivšega predsednika vlade Menderesa in bivšega ministra za zunanje zadeve Zorluja.

Današnja razsodba posebnega sodišča glede odgovornosti bivših turških voditeljev za hude nerede, do katerih je prišlo v noči med 6. in 7. septembrom 1955 na škodo grške manjšine v Turčiji, je presenetila marsikoga. Ker ga je sodišče priznalo za krivega, utegne biti Menderes obsojen od 6 mesecev do 4 let zapora, hkrati pa obsojen na povračilo škode, ki jo je utrpela grška manjšina. In tu gre za civilno odgovornost v višini okrog 12 milijard lir. Kar pa zadeva glavno obtožbo, namreč kršitev ustave, pa gre za kaznivo dejanje, za katerega je predvidena smrtna kazen.

Medtem ko je bil Bajar pred razsodbo zelo miren, ga je oprostitev močno začudila, Menderesa pa je obsodba zelo potrla in zmedla.

Jutri se bo začelo zasedanje ustavodajne skupščine, v kateri prevladujejo elementi republikanske stranke, ki so v teh poslednjih 10. letih nasprotovali demokratični stranki.

Danes zvečer so objavili seznam nove turške vlade, ki jo je sestavil general Gursel. General Gursel, ki je hkrati poglavar države in predsednik Odbora nacionalne enotnosti (najvišjega organa revolucije 27. maja), je tudi predsednik nove vlade. V novi vladi je tudi enajst članov bivše vlade, hkrati pa tudi dva člana republikanske stranke Ismeta Inonija in en pristaš kmečke stranke Bolukbasija.

Belgijski sindikati napovedujejo splošno stavko in «pohod na Bruselj»

Tudi včeraj so bile demonstracije v Bruslju in drugih mestih Začetek pogajanj med vlado in opozicijo?

BRUSELJ, 5. — Bruseljska sekcija splošne zveze dela je sklenila proglasiti vsedržavno splošno stavko in «pohod na Bruselj». To je sporočil glavni tajnik bruseljskega sindikata Louis Stevens, ki je dodal, da bo posebna delegacija zahtevala od vsedržavnega odbora splošne zveze dela, naj se pridruži tej pobudi.

Stevens je to sporočil veliki množici stavkajočih, ki so se zbrali tudi danes pred ljudskim domom in so nato odšli v sprevodu na velik trg, kjer je delegacija izročila resolucijo županu. Toda še prej je pred vhodom na veliki trg večja skupina agentov in orožnikov s pomočjo oklepnih vozil napadla demonstrante. Prišlo je do močnih spopadov in demonstranti so se nato umaknili pred borzo, kjer so posedli po ulici in s tem onemogočili promet. Razšli so se šele, ko so zvedeli, da je župan sprejel njihovo delegacijo. Dva demonstranta, ki sta bila hudo ranjena med spopadi, so morali odpeljati v bolnišnico.

Tudi v Antverpnu je bila danes nova velika demonstracija, ki je trajala skoraj dve uri. Stevilni incidenti so bili tudi v Verviersu.

V poslanski zbornici so med razpravo o vladnem načrtu zakona številni socialistični poslanci ostro obsodili brutalen nastop orožništva. V Estinnes au Montu so orožniki slekli nekatere demonstrante in jih pustili brez hlač. V Huyu pa so več demonstrantov pretepli in jih grobo žalili, čeprav so se demonstranti mirno obnašali. Na področju Liegea so aretirali nekatere italijanske rudarje.

Notranji minister Lefevre je obžaloval te dogodke in je obljubil, da bo uvedel preiskavo ter da bodo krivci disciplinsko kaznovani.

Poslanska zbornica je davi začasno prekinila razpravo o «enotnem zakonu» in nadaljevala razpravo o ljudskem štetju. Pri glasovanju v zvezi s tem je zbornica ponovno izglasovala zaupnico vladi. Za zaupnico je glasovalo 116 poslancev, proti pa 82. Popoldne je zbornica končala splošno razpravo o osnutku zakona in je takoj začela razpravo o 162 členih zakona. Eyskens je sprejel predlog socialistov, naj bo jutri popoldne nova seja, ker bo jutranja seja posvečena spreminjevalnim predlogom k načrtu zakona. V nasprotju s prejšnjimi trditvami Eyskensa, da vlada ne bo popustila, je že sprejela pod pritiskom sindikalnega krila krščanskih socialcev okoli 60 spreminjevalnih predlogov. Nekateri menijo, da je privolitev vlade, naj bo tudi jutri popoldne seja, važen korak, ki bi utegnil pripeljati do pogajanj med vlado in opozicijo. Med javno sejo so namreč vedno mogoči neuradni stiki na hodnikih.

Predstavnik kraljeve hiše je danes sporočil, da je kralj sprejel sinoči predsednika vlade Eyskensa. Kakor sporočeno, se je kralj še prej razgovarjal s predsednikom socialistične stranke Collardom.

V Bruslju se je danes popoldne govorilo, da sta predsednik vlade Eyskens in predsednik socialistične stranke Collard postavila temelje za začasno odložitev razprave o vladnem načrtu zakona, ki je povzročil sedanji val stavk, ki trajajo že 17 dni. Zatrjuje se, da je bil sporazum dosežen s posredovanjem kralja. Ta je danes sprejel tudi voditelje krščansko-socialne stranke.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8, najnižja 5.9, ob 19. uri 6.8, zračni tlak 1017 raste, veter jugozahodnik 4 km, vlage 85 odstotkov, nebo eno desetino pooblačeno, 10 mm dežja, morje skoraj mirno, temperatura morja 11.1 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, PETEK, 6. januarja
Trije kralji
Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.36. Dolžina dneva 8.50. Luna vzide ob 21.10 in zatone ob 10.04
Jutri, SOBOTA, 7. januarja
Zdravko

V ponedeljek seja občinskega sveta

Izvolili bodo občinske zastopnike v upravne svete raznih ustanov

Za predsednika upravne komisije Acegata bo najbrž zopet izvoljen socialdemokrat odv. Fazzini

V ponedeljek se zopet sestane tržaški občinski svet, ki bo obravnaval številna upravna vprašanja. Na dnevnem redu so zlasti važna imenovanja nekaterih zastopnikov v razne ustanove in obnovitev upravne komisije podjetja Acegat. Glede teh imenovanj se je že predvčerajšnjim sestala skupina demokristjanskih svetovalcev, ki so se domenili, koga bodo s svoje strani predlagali.

V upravni komisiji Acegata bosta predstavljala Krščansko demokracijo industrijski izvedenec Giusto Carra in računovodja Mario Gallopin; prvi je bil že sedaj član te komisije in bi ga torej potrdili. Republikanci bodo tudi imeli dva zastopnika, in sicer Alda Pennestria in Umberta Tivolija. Komuniste bo predstavljal Davide Pescatori, enega zastopnika pa bo imel tudi MSI. Za predsednika komisije ponovno predlagajo socialdemokrata odv. Pazzinija, ki je bil imenovan za preostalo mandatno dobo komisije po smrti dr. Lina Vladovicha, tudi bivšega člana vodstva PSDI. Zaradi teh sprememb v upravni komisiji Acegata bo prišlo tudi do spremembe v upravnem svetu Delavskih zadrug, ker bo podal Gallopin, ki je do sedaj zastopal občino v Delavskih zadrugah, ostavko.

Na dnevnem redu je nadalje izvolitev predstavnika občine v predsedstvo industrijskega pristanišča. Doslej je zastopal občino inž. Visintin, ki je tudi odbornik za javne in industrijske usluge in pooblaščeni svetnik družbe Autovie Venete. Inž. Visintina nameravajo ponovno izvoliti. Ker se je sedaj končno uveljavilo načelo, da ne sme ista oseba opravljati velikega števila javnih služb, se bo inž. Visintin odpovedal mestu občinskega odbornika in ostane le svetovalec. Ohranil pa bo mesto pri družbi Autovie Venete. Tako se bo lahko bolj posvečal razvoju industrijskega pristanišča in gradnji avtostrade Trst-Benetke ki je sedaj v teku. Za predsednika industrijskega pristanišča pa ostane odv. Forti.

Za zastopnika občine v upravnem svetu tržaškega velesejma bodo predlagali podžupana prof. Cumbata, za predsednika pa bo potrjen inž. Sospisio. Na dnevnem redu so končno še izvolitev predstavnika občine v upravnem svetu univerze in v upravnem svetu IACP ter imenovanje upravne komisije in preglednikov računov občinske potrošne ustanove (ENCO).

Dnevni red še ne vsebuje poročila in razprave o občinskem proračunu za leto 1961, pač pa se bo nadaljevala razprava o proračunu podjetja Acegat, ki jo je začel demokristjanski svetovalec Zanetti. Mnogo prahu bo gotovo dvignila 38. točka dnevnega reda, to je sprememba splošnega regulacijskega načrta na Trgu Carlo Alberto pri Sv. Vidu. Kot je znano, pritiska cerkvena oblast na občinsko upravo, naj dovoli, da se na trgu zgradi cerkev, čeprav je javno mnenje nasprotno. Kaže, da so proti temu tudi nekateri demokristjanski svetovalci, ki pa bodo glasovali za to spremembo, kar dokazuje, kako malo velja v tej stranki toliko opevana svoboda in demokracija, če pa se ne morejo njeni člani ravnati po svoji vesti in prepričanju. Slišijo se govorice, da bosta proti temu glasovala tudi republikanca ter da ni niti sam župan posebno navdušen za gradnjo cerkve na tem trgu.

—«»—

Domači ribiči proti lovu z mrežo na vlek

Včeraj se je oglasila pri pokrajinskem odborniku Corberiju delegacija ribičev, ki so protestirali proti zlorabi ribolova z mrežami na vlek, ki povzročajo škodo ribičem, živečim na našem področju. Te dni so povzročili tukajšnjim ribičem pol milijona škode, ker so jim pokvarili stalne mreže. Ribiči so zahtevali na pokrajini, naj se poostri nadzorstvo ter naj se prepove v našem zalivu ribolov z vlečnimi mrežami. Dr. Corberi je zagotovil ribičem, da proučujejo predlog za ustanovitev posebnega stražniškega zbora, ki naj bi nadzoroval zaliv. Delegacija ribičev je bila tudi na prefekturi pri dr. Caponu in pri namestniku pristaniškega poveljnika kap. De

—«»—

Seznam koristnikov mer in uteži

Tržaško županstvo sporoča, da je na vpogled občinstvu seznam koristnikov mer in uteži za leti 1961-1962 v tržaški občini, in sicer do 11. t. m. Prizivi proti temu seznamu se lahko vlagajo na občinski odbor v roku 30 dni po njihovi objavi.

OBČINSKA DEMOKRATIČNA LISTA repentaborske občine bo imela danes *ob 15. uri v REPNU* in *ob 16. uri na COLU* svoji prvi volilni zborovanji za občinske volitve, ki bodo 15. t. m.

Na obeh zborovanjih bo predsedoval dosedanji župan in nosilec liste Josip Biziak. Kandidat Veliko Guštin bo obrazložil volivcem volilni program liste, nakar bosta govorila dr. Jože Dekleva in Marina Bernetič.

V primeru zelo slabega vremena bosta zborovanji v nedeljo ob isti uri.

Štiri kandidatne liste za obnovo pokrajinske komisije za obrtništvo

Slovensko gospodarsko združenje je predložilo svojo kandidatno listo, v kateri so zastopani ugledni obrtniki

Predsednik tržaške pokrajinske komisije za obrtništvo sporoča, da bodo 7. t.m. razobesili na oglasnih deskah tržaške trgovinske zbornice in vseh občin razglas, ki določa, da bodo 12. marca 1961 volitve za obnovo pokrajinske komisije za obrtništvo, kot to določa zakon št. 860 od 25.7.1956.

Kandidatne liste so naslednje: lista št. 1: Barini Angelo, Benevenia Umberto, Girardi Vittorio, Managhi Gabriele, Puppo Alessandra in Valmarin Giorgio; lista št. 2: Birsa Federico, Bonino Angelo, Dall'Oglio Oscar, Magris Carlo, Rocco Giuseppe in Simeone Giacinto; lista št. 3: Budani Alcide, Della Santa Romano, Favaretto Alessandro, Gomisel Emilio, Irmi Stelio in Melli Felice; lista št. 4: Celja Srečko, Ferjančič Ferdinand, Renar Andrej, Kralj Danilo, Novak Ivan in Smrdel Ivan.

Kandidatne liste, navodila za volitve in seznam volilnih sedežev so od 7. januarja interesentom na vpogled pri trgovinski zbornici in na sedežih občinskih uprav.

Prve tri liste so sestavljene v okviru Združenja obrtnikov, ki je pod demokristjanskim vplivom. Zadnjo, četrto, listo pa je sestavilo in predložilo Slovensko gospodarsko združenje in so v listi zastopani ugledni obrtniki.

Urnik trgovin za danes

Danes bodo zaprte vse trgovine razen: pekarn in mlekarn, ki bodo odprte od 7 do 12; cvetličarn od 8 do 13; slaščičarn od 8 do 21.30; mesnic od 6 do 11. Vse ribarnice bodo zaprte.

Sindikalna kronika

Včeraj so na uradu za delo rešili spor v Felszegy

Ravnateljstvo podjetja je preklicalo napovedane odpuste in sprejelo predloge sindikatov glede tovarniške menze - Težave na pogajanjih za novo delovno pogodbo v podjetju AFA

Na sestanku na uradu za delo so včeraj dokončno uredili spor med delavci in ravnateljstvom ladjedelnice Felszegy. Spor se je uredil povsem zadovoljivo in je ravnateljstvo pokazalo dobro voljo, da se delovni odnosi v podjetju urede in odstranijo razlogi za trenja. Tako so sklenili, da se bodo tri delavce, za katere je bil napovedan odpust vrnili v podjetje na delo že v soboto. Glede menze so razpravljali o različnih načinih, da se hrana izboljša in so med drugim govorili o tem, da se menzo preda v roke podjetju DISPRAL, ki spada v okvir Delavskih zadrug in ki že zadovoljivo obratuje v ladjedelnicah CRDA in Tovarni strojev. Končno so se tudi dogovorili, da bodo predstavniki notranje komisije o vseh morebitnih novih vprašanjih neposredno razpravljali z ravnateljem podjetja, tako da bi sporne zadeve lahko uredili takoj in brez nepotrebnih zaostrevanj.

V bistvu gre torej za temeljito izpremembo stališča podjetja, ki je bilo v zvezi z odločno in enotno sindikalno akcijo prisiljeno ugotoviti, da so delavske zahteve upravičene in je zato tudi popustilo. Pri celotnem vprašanju prav gotovo ni brez vpliva dejstvo, da se je popolnoma izpremenil odnos sil med različnimi sindikalnimi organizacijami v podjetju, saj so na prejšnjih volitvah imeli kandidati za notranjo komisijo Delavske zbornice večino, na zadnjih volitvah pa se je to razmerje odločno spremenilo v korist kandidatov Nove delavske zbornice-CGIL.

* * *

Drugačen pa je položaj glede obnovitve delovne pogodbe za delavce podjetja AFA, glede katere so se tudi včeraj pogajali na Združenju industrijcev. Delodajalci noočejo popustiti glede bistvenih vprašanj in to zlasti glede pravičnega plačevanja proizvodne nagrade, odnosno akordnega dela. Podjetje je namreč obnovilo naprave in so se zato akordne postavke v celoti izpremenile in bi podjetje od tega hotelo imeti izključno korist. Sporna so tudi nekatera druga vprašanja in zlasti glede dopustov.

Sindikalne organizacije bodo v soboto zahtevale, da posreduje urad za delo in da se z njegovo pomočjo spor mirno uredi. Če pa to ne bo mogoče, ker bi podjetje še nadalje vztrajalo, pa se bodo odnosi v podjetju seveda še zaostrili in bo lahko prišlo do stavkovnega gibanja.

—«»—

Vljudnostna obiska pri predsedniku pokrajine

Včeraj je opravil prvi predsednik prizivnega sodišča dr. Palermo vljudnostni obisk pri predsedniku pokrajine dr. Deliseju. Prav tako je obiskal predsednika avstrijski generalni konzul.

—«»—

Določitev javnih del

Včeraj se je pod predsednikom inž. Rinettija sestal upravni odbor deželnega skrbništva javnih del. Na seji so proučili številne načrte javnih del, ki jih bodo izvedli v deželi. Med drugim so določili dodelitev del pri gradnji dveh hiš IACP s 25 stanovanji v Ul. Buonarroti. Razna druga dela se tičejo Furlanije in Goriške.

—«»—

Olajšave IGE za industrijsko pristanišče v Žavljah

Iz Rima poročajo, da je včerajšnji uradni list objavil zakon št. 1608 od 18. decembra 1960, ki se nanaša na «olajšave glede IGE za industrializacijo Trsta». Gre za zadnji akt, ki naj omogoči delovanje prostega industrijskega pristanišča v Žavljah. Prav okoli tega vprašanja je bilo namreč mnogo polemik, ker bi morali za surovine in drug potrebni material za industrijska podjetja po prvotnih predpisih plačevati IGE, kot za vsa ostala podjetja. S tem pa bi bila seveda prosta industrijska cona močno okrnjena in bi bila ošibljena ter industrijska podjetja ne bi mogla konkurirati na svetovnem tržišču.

—«»—

Brazilsko odlikovanje tržaškemu pisatelju

Predsednik Brazilske republike je podelil tržaškemu pisatelju prof. Umbru Apollonio, tajniku beneškega Biennala, naslov častnega reda Cruzeiro do Sul. Prof. Apollonio je bil v Braziliji kot komisar italijanske vlade na III. Biennalu muzeja moderne umetnosti v Sao Paulu leta 1955.

Prezgodaj so se lotili nepoštenih poslov

Policija odkrila skupino zelo mladih malopridnežev, ki so kradli raznovrstne stvari

Agenti komisariata javne varnosti v Barkovljah so te dni odkrili skupino zelo mladih malopridnežev, ki jim ni bilo mar za otroške igre, pač pa so kradli raznovrstne stvari, kar je sploh pritegnilo njihove oči in domišljijo. Najmlajši izmed njih obiskuje šele tretji razred osnovne šole, drugi pa so stari od 13 do 16 let. Skupino so sestavljali 14-letni Carlo, 16-letni Vincenzo N., 13-letni Vincenzo M., 13-letni Franco; pomagal pa jim je 14-letni Santo.

Na dan Novega leta je neki podoficir omenjenega komisariata zapazil Carla, Vincenza in nekega drugega dečka, ki so imeli opravka z avtomatom za karamele pred trgovino jestvin v Rojanski ulici 5. Povabil jih je v bližnje skladišče lesa in premoga, od koder je telefoniral na sedež komisariata, naj mu pošljejo policijski avto. Pobalini so to izkoristili in naglo zbežali, a ni jim uspelo, ker so jih kmalu prijeli in odpeljali na komisariat, kjer so jim izprašali vest.

Najprej je Carlo povedal, da je ukradel pet karamel iz avtomata; pet karamel naj bi ukradel tudi Vincenzo. Nato so se lotili avtomata in ga začeli tresti z vso silo, ker jim niso pač karamele skakale v roke kakor so si želeli. Pri tem jih je zapazil agent in je bilo konec tega podviga. Prišli pa so na dan še drugi grehi. Prvi je ukradel nekaj steklenic Coca-cole, drugi je očistil kakijevo drevo v neki vili, tretji je ukradel kolo s bicikla 59-letnega Teodora Morella iz Ul. Gelsomin 3; Carlo Rodriguez iz Ul. Carducci 29 je prijavil, da so mu ukradli dva avtomata za lešnike ter avtomat za zvečilno gumo. Franco je ukradel kolo, ki ga je 52-letni Antonio Bertocchi s Furlanske ceste 50 pustil na Greti. Naslednjega dne pa je Vincenzo iz jeze treščil to kolo ob zid, Franco pa je nato pokvarjeni bicikel vrgel v morje. Franco je imel sploh na piik bicikle. V decembru je ukradel kolo v Ul. Ruggero Manna, čez tri dni pa se je z njim ponesrečil v Ul. Boccaccio. Tudi v Ul. Cavana je ukradel bicikel, pa ga je nato zapustil blizu ljudskega vrta v Miramarskem drevoredu, ker oče ni hotel, da bi ga imel doma. Preden pa je zapustil bicikel, mu je odtrgal luč in nekaj žic, tako da je škoda znašala približno dva tisoč lir. Vsa tri kolesa je policija našla in jih izročila prizadetim lastnikom, ki pa so imeli nekaj stroškov, da so jih popravili.

Tatvine same po sebi niso hude, žalostno pa je dejstvo, da so se dečki že tako zgodaj lotili takega posla.

Ladja «Amelia Grimaldi» izročena lastnikom

To je največja ladja, ki so jo zgradili v tržaški ladjedelnici Sv. Marka po vojni

V ladjedelnici Sv. Marka so včeraj izročili naročnikom veliko turbinsko cisterno «Amelia Grimaldi», katero so gradili za pomorsko družbo «Sicula Oceanica» iz Palerma. To je največja turbinska cisterna in sploh največja ladja italijanske svobodne mornarice, saj je dolga 227 metrov, široka 31 metrov in znašajna njena tonaža 47.720 bruto registrskih ton. Ladja je med uspešno izvršenimi preizkusnimi vožnjami po Tržaškem zalivu dosegla polno naložena brzino 17 milj na uro.

Ta ladja je izredno udobno opremljena, saj bodo imeli vsi člani posadke lastne kabine in v vseh prostorih bo urejena klimatska naprava. Ladjo so pričeli graditi februarja 1959. leta in splavili 8. maja lanskega leta.

To je zadnja večja ladja, ki so jo gradili v ladjedelnici Sv. Marka, ki je tako ostala praktično po dolgih letih brez vsakega dela. Prvikrat (če izvzamemo vojna leta) se je namreč zgodilo, da nima ladjedelnica Sv. Marka niti na splaviščih niti ob pomolu v gradnji nobene ladje. To pa kljub temu, da razpolaga z pomembnimi naročili za državna podjetja.

V preteklem letu so v ladjedelnicah CRDA (torej v Trstu in v Tržiču) splavili štiri turbinske cisterne po 48.000 ton, eno po 36.000 ton, eno 800-tonsko cisterno za obrežno plovbo in dva plavajoča doka zmogljivosti 28.000 ton.

Lastnikom pa so lani izročili štiri turbinske cisterne po 36.000 ton in eno 19.000-tonsko turbinsko cisterno.

V preteklem letu dosežena naročila (ki pa jih večinoma še niso pričeli izvajati), pa se nanašajo na 2 potniško-tovorni ladji, ki bosta imeli 27.000 ton, eno potniško ladjo, katere tonaža bo okoli 40.000 ton in tri 22.400-tonske motorne ladje za prevoz tovora v razsutem stanju in na dve motorni 35.000-tonski ladji. Večina teh naročil se nanaša na gradnje, ki jih bodo izvršili v ladjedelnici CRDA v Tržiču.

—«»—

Najdeni predmeti

Na ekonomatu tržaške občine v sobi 108 v tretjem nadstropju so na razpolago sledeči predmeti, ki so jih našli v decembru na cestah in trgih in ki jih lastniki lahko dobe vsak dan od 9. do 12. ure: denar, denarnice, ure, kožuh norke, moško kolo, lonci, kolo skuterja, zlata verižica, zlate zapestnice, kolki, škarje, ročni voziček, robci, šal, rokavice, aktovke iz usnja in najlona, dežniki, meter iz lesa, škatla kompasov, mrežasta torbica s knjigami, škatla oliv, blazina, plitja kletka, moški dežni plašči in očala.

PRIMORSKI DNEVNIK

UREDNIŠTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II.
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559

PODRUŽNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82

UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št 37-338

NAROČNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 10 din, nedeljska 40 din, mesečno 300 din — Nedeljska: letno 1920 din, polletno 960, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ul. 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375

OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT, Trst

Razgovor z ravnateljem tržaških zaporov

Kako so zaporniki preživeli božične in novoletne praznike

V Koroneju je sedaj 187 zapornikov - Najstarejši ima 71 let
V zaporu so samo kaznjenci obsojeni največ do pet let zapora

Nedavni božični in novoletni prazniki, ki se pravzaprav zaključujejo z današnjim dnem, so prinesli s seboj več ali manj za vse Tržačane kratek oddih v dolgi verigi dni, ko je bilo treba trdo delati za vsakdanji kruh. Lična okrasitev mestnih ulic s tisoči in tisoči električnih žarnic, ki so se prelivale iz barve v barvo, stotine in stotine božičnih in novoletnih drevesc, ki so krasila izložbe trgovin in nekatere pomembnejše kraje v mestu, so še povečale praznično razpoloženje ter silile Tržačane, da na tradicionalen način, se pravi z obilno jedačo in pijačo, glasbo in plesom, proslavijo te dneve.

Kako se je to praznično razpoloženje odrazilo v poslopju, ki na splošno velja za hišo kazni in pokore, se pravi v tržaških zaporih v Ulici Coroneo?

Da bi vsaj delno odgovorili na to vprašanje, smo se včeraj potrudili do ravnatelja zapora dr. Marija, ki nam je posredoval nekaj podatkov o življenju zapornikov v pretekli dneh. Že takoj pri vstopu v upravne prostore nas je zajel občutek, da vstopamo v neki drugi svet, ki nima nobenega opravka z normalnim vsakdanjim življenjem, ki teče v mestu. Jetniški pazniki hitijo sem ter tja, skoraj vsak ima v rokah šop ključev. Edino izjemo v tem monotonem hitenju jetniških uslužbencev predstavlja paznik, ki nosi dva velika svežnja peciva. Ze včeraj so namreč izročili jetniškim paznikom darilne zavoje.

Notranjosti zapora seveda nismo videli. Samo za hip smo dobili bežen stik z zaporniki, ko je paznik, ki nadzoruje zaporniško kuhinjo, prinesel ravnatelju na velikem lesenem pladnju krožnik juhe in košček kuhane govedine na pokušnjo. Manjkalo je nekaj minut do 11.30, ko začnejo deliti zapornikom opoldanski obrok. Pravilnik za zapore in kaznilnice predpisuje, da mora ravnatelj vsak dan pokušiti hrano, ki je namenjena zapornikom. Razen tega stika pa nam je ostala notranjost zapora popolnoma prikrita. Posredno, iz ravnateljevih ust smo zvedeli, da je bilo včeraj v tržaških zaporih 187 zapornikov. Od teh je 14 žensk, a ostali so moški. Najstarejši med njimi je znani Raffaele Mariani, star 71 let, iz Androne dell'Olio, ki mu bo v kratkem sodilo porotno sodišče zaradi umora 19-letnega Franka Gustinčiča. Največ let kazni, in sicer 5, pa mora prestati neki Pasquale Moscati, ki je bil obsojen 1956. leta zaradi grdega ravnanja z družinskimi člani. Sedaj Moscati brije in striže zapornike. Glede kazni mu ne more zavidati Giordano Pulini, ki je bil sprva obsojen zaradi nakupa ukradenega blaga, a so ga kasneje obtožili ropa ter ga za ta zločin tudi obsodili. Sicer pa ni v zaporu obsojencev, ki bi bili kaznovani na več kot pet let. Vse težje kazni prestajajo zaporniki v raznih kaznilnicah v notranjosti države. V koronejskih zaporih živi sedaj n. pr. znani Fain, ki je bil obsojen na 20 let zapora. Ostal pa je v Trstu le zato, ker je vložil priziv proti razsodbi sodišča prve stopnje.

Kako so preživeli zaporniki božične in novoletne praznike? Ob božiču so jih obdarili z majhnim zavojem peciva ter priredili polnočnico. Za Novo leto pa ni bilo nobenih posebnih slovesnosti, razen običajne maše. Menda tudi zato, ker si je večina paznikov želela prostega časa posebno v večernih urah.

Tudi današnji praznik sv. treh kraljev bodo proslavili v zaporu na slovesnejši način. Poleg verske slovesnosti bodo obdarili zapornike z raznim pecivom in drugimi darili.

Treba je še omeniti, da so zaporniki postavili na vseh hodnikih božična drevesca ter jih lično okrasili.

Sicer pa življenje v koronejskih zaporih teče dalje svojo pot po svojem enoličnem tiru. S prvim decembrom so začeli delovati razni tečaji za krojače in električarje, v katere se je vpisalo več moških in žensk.

Nič pa se še ne ve, kdaj, kje in kako bodo začeli graditi novo zaporniško poslopje. Morda bodo to vprašanje rešili v tem letu, toda težave so precejšnje, in sicer predvsem finančnega značaja.

—«»—

Resolucija KPI o družbah PIN

V imenu skupine komunističnih svetovalcev v tržaškem občinskem svetu sta Vittorio Vidali in dr. Ferdi Zidar predložila županu dr. Franzilu resolucijo, ki najprej opozarja, da bo senat v kratkem razpravljal o zakonskem načrtu, ki ga je predložil minister trgovinske mornarice za ureditev prog pomorskih družb PIN. Nato se sklicuje na resolucijo, katero je občinski svet sprejel v septembru 1960, na resolucijo skupnosti jadranskih pristanišč in na pripombe k zakonskemu načrtu, ki jih je napravil SINDAN.

Resolucija pravi nato, da zakonski načrt zapostavlja interese tržaškega in jadranskega pomorstva sploh ter zahteva, da se spremeni. Zato naj novi zakon določi, da spada v pristojnost parlamenta sestavljanje in spreminjanje seznama pomorskih prog ter določanje podpor, ki ne smejo biti manjše od dosedanjih. Resolucija končno zahteva, da se ohranijo sedanje štiri pomorske družbe PIN

—«»—

Tržaško SG v Sloveniji

Po uspešnem gostovanju Slovenskega gledališča iz Trsta v Mengešu in Medvodah je SG pričelo sinoči tridnevno gostovanje v Ljubljani z dramo «Dnevnik Ane Frank». Po gostovanju v Ljubljani bo Slovensko gledališče iz Trsta z isto dramo nastopilo v Novem mestu. Predvideva se, da bo ljubljansko Mestno gledališče še v teku te sezone vrnilo obisk Slovenskega gledališča iz Trsta z gostovanjem v Trstu.

Ob današnjem prazniku matere in otroka

Ploden obračun dela pokrajinske zveze ONMI

Na vsem področju ima že 22 posvetovalnic za matere in otroke

Danes se proslavlja dan matere in otroka, in sicer pod geslom: «S podporo materam in otrokom se ščiti družina». Ta dan se proslavlja po vsej državi. Za pomoč materam in otrokom skrbi tudi vedno v večjem obsegu ustanova ONMI z raznimi pobudami in zavodi.

Ob tem prazniku je dal komisar tržaške federacije ONMI dr. Romano izjavo po radiu, v kateri je dejal, da je ustanova nudila otrokom in materam socialno, moralno in zdravstveno pomoč. Na zdravstvenem področju je otroška umrljivost v Trstu najnižja v Italiji, za kar ima zasluge tudi ONMI. 50 odstotkov otrok je deležnih zdravstveno-higienskih posvetovanj pediatrov in zdravstvenih asistentov v posvetovalnicah ONMI. Danes bodo v proslavo dne matere in otroka odprli 22. posvetovalnico na našem področju, in sicer pri Sv. Justu. Na račun ONMI je v raznih zavodih 147 mladoletnikov do 18 let starosti, 74 pa jih je v oskrbi pri raznih družinah. V otroških jaslih so zabeležili skupno 38.000 obiskov otrok, mnogim materam pa so nudili hrano v menzah.

Spomladi leta 1960 so ustanovil itudi zdravstveno psihično-pedagoško posvetovalnico, ki skrbi za duševno zaostale in nerazvite otroke. S tem je opravila ustanova veliko delo zlasti na področju socialne in nravne zaščite družin.

—«»—

Z vespo v vespo in nato v pešca

Kdor se pelje z motornimi vozili, mora biti vedno pripravljen, da se mu pripeti nesreča, če ne po njegovi, pa po tuji krivdi, pa tudi pešci niso več gotovi niti na pločnikih.

Sinoči se je 19-letni Mario Terzoni s Proseške ceste št. 2 peljal z vespo proti mestu, na Furlanski cesti pa je trčil ob vespo, s katero se je z nasprotne strani pripeljal 27-letni Josip Cosmanj iz Saleža št. 17. Cosmani je zaradi trčenja zavozil na desno stran ceste in podrl 54letnega Josipa Tončiča iz Furlanske ceste 52, ki se je mirno vračal domov.

Tončič se je pobil in opraskal po kolenih ter se bo moral zdraviti 4 dni; Cosmani se je pobil in opraskal po kolenu leve noge in po stegnu desne noge ter bo okreval v dveh dneh: Terzoni pa se je pobil in opraskal po nogah in čelu ter si verjetno zlomil prstanec na levi roki. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek in se bo moral zdraviti od 4 do 30 dni.

—«»—

Obrsnil ga je z motorjem

V Ul. Battisti je včeraj dopoldne 18-letni Fulvio Benedetti iz Drevoreda XX. septembra obrsnil s tovornim motociklom 82-letnega Lina Percossa s Skoljeta 24, ki je padel in se pobil ter ranil po čelu, se opraskal po obrazu in zgubil spomin. Starčka so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na prvi kirurški oddelek. Pravijo, da bo okreval v desetih dneh, če ne bodo nastopile komplikacije.

—«»—

Skoraj bi se zastrupila

Ko je včeraj dopoldne 43-letna Lidia Giorgi por. Ghierbel iz Ul. Baiamonti 15 pretakala klorovo kislino v skladišču univerze, kjer je zaposlena, bi se kmalu zadušila zaradi strupenih plinov. Njeni delovni tovariši so to pravočasno zapazili in poklicali rešilni avto, da so jo odpeljali v bolnišnico. Sprejeli so jo na tretji medicinski oddelek in se bo morala zdraviti deset dni.

—«»—

Ni si znal pomagati

Včeraj popoldne so sprejeli na opazovalni oddelek 27-letnega Guida Zudiča iz Ricmanj štev. 64, ki se bo moral zdraviti dober teden. Zudič je dopoldne delal pred novim predorom v Ul. Alviano. Stopil je v kabino tovornika, ki je bil tam blizu in je imel prižgan motor. Verjetno je močno zaprl vrata, pa se je tovornik premaknil in šel kakšnih petnajst metrov naprej. Zudič si ni znal pomagati in ga je premetavalo v kabini. Tako se je pobil in ranil po obrazu in čelu.

—«»—

Padla je na stopnišču

Na stopnišču glavne pošte je včeraj popoldne spodrsnilo 66-letni Mariji Orbunič vd. Michelone iz Ul. Alviano 30, ki je padla in se nekoliko pobila po desni rami. Žensko so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na opazovalni oddelek. Pravijo, da ne bo hudega in da bo okrevala v treh dneh.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 5. januarja se je rodilo v Trstu 10 otrok, umrlo je 18 oseb.

RODILI SO SE: Ornella Rusconi, Bruna Cociani, Andrea Mandich, Paolo Bisiani, Sabino Baldassarro, Fabrizio Massari, Paolo Apollonio, Nevenka Skrlj, Fulvio Bacci, Walter Petrussis.

UMRLI SO: 76-letna Regina Godin vd. Vesnaver, 52-letni Fulvio Aldrighetti, 69-letna Carla Stocchi por. Sporeri, 57-letna Elvira Lippian vd. Sangiorgi, 76-letni Giovanni Serli, 79-letna Alice Colhoud vd. Postogna, 52-letni Anton Premru, 70-letni Domenico Miazzi, 65-letna Ernesta Bregar vd. Predonzani, 68-letni Giuseppe Miot, 1-letni Walter Petrussis, 69-letni Pietro Ceugna, 62-letni Edoardo Masutti, 66-letni Mario Marzotti, 62-letna Anna Valente por. Kresciak, 87-letni Simone Gladuli, 80-letna Beatrice Mayer, 76-letna Giuseppina Fornasari por. Ferranti.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(Od 1. do 15. januarja)

Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Godina Enea, Ul. Ginnastica 6; Pizzul-Cignola, Korzo 14; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26.

—«»—

Obvestilo

Tajništvo Slovenskega gospodarskega združenja vabi člane in nečlane trgovce, ki imajo pogoje in pravico za vpis v bolniško blagajno, naj se čim prej zglase v tajništvu združenja Ul. Fabio Filzi 8 tel .37-808 od 9-12.30 in od 16-18, kjer bodo dobili vsa potrebna pojasnila za vpis v bolniško blagajno.

IZLETI

SPD — Trst priredi 15. januarja 1961 smučarski izlet v Kranjsko goro. Informacije in vpisovanje v Ul. Geppa 9-II. ob uradnih urah. Vabljeni vsi.

MALI OGLASI

PODI IZ FURNIGJA po 330 lir kv. m — se prodajo v Ulici Gambini 3.

Glasbena skupina v BOLJUNCU priredi danes ob 16. uri v kino dvorani
ZABAVNI VEČER
Nastopajo: glasbeni ansambel, tamburaši, pevci in vaški sekstet. Za smeh bosta poskrbela Vanek in Drejček

KONCERTI

Danes bo v Avditoriju Ul. Teatro Romano prvi koncert serije «januar-februar 1961». Pod vodstvom dirigenta Giorgia Cambisse in s pianistko Aurelio Catolla bo Tržaški filharmonični orkester igral dela Vivaldija, Bacha, Honeggerja, Cambisse in Wagnerja. Vivaldijevo in Cambissovo delo se v Trstu prvič izvaja.

Prodaja vstopnic za prvi koncert v Pasaži Protti.

KINO

Fenice 14.30 «Crimen», Alberto Sordi, Vittorio Gassman, Nino Manfredi, Silvana Mangano.
Excelsior 14.30 «Polnočna čipka», Doris Day, Rex Harrison, technicolor.
Filodrammatico 14.00 «Tolpa mladih miau». Risan film v technicolorju.
Grattacielo 14.00 «La ciociara», De Sicov film. Sophia Loren. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 14.30 «Francozinja v ljubezni», Martine Carol, Jean Paul Belmondo. Prepovedano mladini.
Supercinema 14.00 «Gulliverjevi potovanja», eastmancolor, Kerwin Mathews, Jo Morrow.
Alabarda 14.00 «Maciste v dolini kraljev», technicolor, Mark Forest, Chelo Alonso. Zadnji dan.
Aurora 14.30 «Grbec». Prepovedano mladini.
Capitol 140.0 «S terase», technicolor, Paul Newman, Mirna Loy. Prepovedano mladini.
Garibaldi 14.30 «Sin Rdečega gusarja», technicolor, Lex Barker, Silvia Lopez.
Cristallo 14.00 «Psyco», Anthony Perkins. Prepovedano mladini.
Impero 15.00 «Zakonska posteljca». Prepovedano mladini.
Italia 14.30 «Zmenek na Ischiu», scopecolor, Antonella Lualdi, Mina, Domenico Modugno. Zadnji dan.
Massimo 14.00 «Joselito», technicolor. Igra mali Joselito. Sledi «Tom in Jerry».
Moderno 14.00 «Ti, kaj praviš?», Fred Buscaglione, Ugo Tognazzi, Raimondo Vianello. Zadnji dan.
Astra 14.30 «Ruthina zgodba».
Astoria 15.00 «Orleansov meč», scopecolor, Jean Marais, Sabine Selmann.
Vittorio Veneto 14.30 «Vsi domov», Alberto Sordi, Serena Reggiani.
Marconi 14.00 «Damaščanka Sarajevca», technicolor, Lex Baker, Chelo Alonso, Massimo Serato.
Ideale 14.30 «Tamara, stepna hči», Gregory Peck.
Savona 15.00 «Zabave sobotne noči», Jeanne Valerie. Strogo prepovedano mladini.
Odeon 14.00 «Glejte jih, a ne dotikajte se jih», Tognazzi in Vianello, cinemascope.
Skedenj 14.00 «Zadnji dnevi Pompejev», eastmancolor, Steve Reeves.

ORKESTER *Vesna*
PRIREDI
V NEDELJO 8. JANUARJA
ob 16. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj» v Trstu, Vrdelska cesta 7
kulturno-zabavni
VEČER SLOVENSKE MODERNE PESMI
ob sodelovanju **kriške, proseške in kontovelske mladine**
Orkester vodi MARIO BOGATEC
Napovedovalec: LUCIJAN TENCE

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes 6. t. m. z začetkom ob 16. uri in jutri 7. t. m. z začetkom ob 19.30 barvni film Columbia
AFRIŠKO PRISTANIŠČE
(Porto d'Africa)
Nastopata: PHIL CAREY in A. M. PIERANGELI

Kino na Opčinah
predvaja danes 6. t. m. z začetkom ob 18. uri Technicolor Metro film
«Tarzan človek opica»
(Tarzan l'uomo scimmia)

Igrajo: DNNY MILLER, CESARE DANOVA, JOANNA BARNES in ROBERT DOUGLAS

ČITATELJI
naročite se na
PRIMORSKI DNEVNIK
za leto 1961. Tako boste prejemali list ceneje in poleg tega prejmete kot nagrado še lepo slovensko knjigo
Uprava PRIMORSKEGA DNEVNIKA
Telefonirajte na št. 37-338

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je včeraj po kratki bolezni zapustil naš nepozabni

ANTON PREMRU

Pogreb dragega pokojnika bo danes ob 10.30 uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

**Žalujoča žena Ivanka, hči Majda, mati, sestra, bratje ter ostalo s

V začetku intenzivnejših predvolilnih priprav

Oportunizem zahodnonemške socialdemokratske stranke

Odstopanje od načelnih stališč in zbliževanje Adenauerjevi politiki na račun morebitnega uspeha pri volitvah, je lahko usodno

Še deset mesecev in zahodnonemški volivci bodo pred splošnimi parlamentarnimi volitvami, na katerih se bosta kot glavna politična tekmeca spet pojavili vladajoča Krščansko demokratska unija in Socialdemokratska stranka. Obe veliki stranki sta se že lotili intenzivnih priprav in izdelali ter objavili svoja volilna programa. Vtem ko je predvolilni program Adenauerjeve krščansko demokratske unije ostal v okvirih dosedanjega demokrščanskega kurza, zasluži program socialnih demokratov posebno pozornost, in to zato, ker je v njem ta osnovna organizirana sila nemškega delavskega gibanja storila še en velik korak stran od svojih nekdanjih konstruktivnih koncepcij v zunanji politiki in korenitejših zahtev na področju notranjih socialno-gospodarskih ukrepov. Na nedavnem kongresu v Hannovru so socialni demokrati potrdili svoje programske postavke, ki so jih minulo leto sprejeli v Bad Goddesbergu in formulirali volilno taktiko in linijo, ki njihov program osiromašuje mnogih pozitivnih elementov, ki so nekoč obeleževali načelne delavske stranke.

Kot prvega so se zahodnonemški socialdemokrati povsem odrekli svojemu prejšnjemu načrtu glede rešitve nemškega nacionalnega vprašanja, ki je temeljil na realnih predpostavkah in kot tak predstavljal pomemben delež k naporom v iskanju sprejemljive, realne rešitve problema nemškega zedinjenja. V tem svojem programu so se socialni demokrati nekdaj ostro ločili od Adenauerjevih pogledov v tej točki nemške politike. Na kongresu v Hannovru ta del programa ni bil omenjen niti z eno samo besedo, medtem ko se je zelo veliko in pohvalno govorilo o politiki atomske oborožitve Bundeswehra, o krepitvi vojaške atlantske moči Zahoda, za Adenauerjev program borbe proti komunizmu in za rešitev berlinskega vprašanja v smislu gledišča katoliške večine v parlamentu. Te nove koncepcije je v Hannovru izrazito branil Willi Brandt, ki je užival podporo večine, vtem ko je Ollenhauer ostal poražen.

Na področju zunanje politike so se socialni demokrati s tem močno približali vojaškemu in zunanjepolitičnemu programu Adenauerjeve krščansko demokratske unije. To dejstvo pa ni prišlo nepričakovano, kajti že na junijskem zasedanju bonnskega Bundestaga sta predstavnika socialdemokratov Wenner in Erler zagovarjala skiciranje skupne zunanje politike s krščanskimi demokrati. Težnja po približanju z Adenauerjevim glediščem je prišla do izraza že v programu ,ki je bil sprejet na kongresu v Bad Goddesbergu in v znani antikomunistični deklaraciji socialdemokratov, le da se je ta proces sedaj, na kongresu v Hannovru, zaključil z izločitvijo vseh bistvenih razlik v zunanjepolitičnih koncepcijah obeh strank. Imenovanje zahodnoberlinskega župana Willija Brandta za socialdemokratskega kaandidata na položaj kancelerja prav tako priča, da so desne struje in njihove doktrine v socialdemokratski stranki Zahodne Nemčije dobile nadoblast in odločujočo besedo. Ta premik na desno ob istočasnem odstopanju od prejšnjega programa se vrši že od poloma pariškega vrhunskega sestanka, ki so ga predstavniki in voditelji desnice izkoristili za vsiljevanje svojih gledišč strankinemu vodstvu in za približevanje Adenauerjevi velikonemški politiki in politiki hladne vojne.

Nova usmeritev se odraža tudi v stališčih glede vprašanj notranjega razvoja. V hannovrskem osnovnem programu se socialni demokrati odrekajo svojim zahtevam po podružabljenju težke industrije in bank. Namesto podržavljenja in namesto drugih socialnih reform je bil sestavljen bled, slabokrven program, ki se v svojem bistvu komaj razlikuje od demokrščanske gospodarske in socialne politike in ki v bistvu sankcionira sedanje družbene odnose v Zahodni Nemčiji ter zastopa smer sedanjega notranjega razvoja.

Očiten je zato namen zahodnonemških socialnih demokratov, da se z novim političnim programom predstavijo volivcem kot nacionalna nemška stranka srednjih slojev, kot »ljudska« stranka, ki bo mogla vsakomur nekaj ponuditi in kateri ne bo mogel nihče očitati korenitosti in posebne načelnosti. Ker jemlje v poštev le volilne interese, socialdemokratska stranka Zahodne Nemčije obnavlja tradicijo izpred tridesetih let, ki se je nemškemu delavstvu in vsej državi hudo maščevala. Novi program pomeni umik stranke iz borbe za prave interese nemškega delavskega razreda. Novi program jemlje socialnim demokratom značaj ne le radikalne delavske, pač pa celo opozicijske stranke, ker volivcem ne nudi več napredne politične alternative.

Vendar pa bi bilo zgrešeno misliti, da se je ta negativni razvoj zahodnonemških socialdemokratov razvil le iz taktične predvolilne ali volilne nujnosti. Ta negativna evolucija je rezultat utrditve desničarskih sil v notranjosti stranke in nekakšnega »samozadovoljstva«, ki ga nemško delavstvo čuti zaradi svojega sedanjega položaja v družbi in gospodarskih koristi, ki jih uživa zaradi »gospodarskega čudeža« Zvezne republike. Opozicija v notranjosti socialdemokratske stranke ni dovolj močna, da bi mogla tako usmeritev spremeniti. Da pa obstaja v vrstah nemške levice veliko previranje in določena dezorientacija, je dokazalo tudi nedavno zborovanje »neodvisnih socialistov« v Dortmundu.

Ob tem se postavlja še vprašanje, ali more tako umrtvičen novi program, ki očitno deformira in zožuje politično dejavnost delavske stranke, zagotoviti socialnim demokratom zmago na volitvah. Dosedanje izkušnje ostalih delavskih strank, ki so na račun ciljev in zavesti socializma pristajale na kompromise, govore, da je vsako opuščanje prave socialistične smeri vedno prineslo več škode kot koristi. Sicer pa so nemški socialni demokrati v nedavni preteklosti doživeli glede tega že eno grenko lekcijo.

N. O.

14-mesečna Alice Scuthern zna že od svojega 10. meseca še preden je shodila, obdržati ravnotežje na kotalkah

Nov uspeh slovenskih raziskovalcev Krasa

Pod Pokljuko odkrita velika podzemeljska jama

Do jame se pride skozi 104 m globoko brezno, dolga in široka je 145 m, visoka pa 55 m

Posledice obilnega deževja se poznajo v podzemlju zlasti v tem, da voda zapre pot raziskovalcem podzemskega sveta. Vse to pa še tembolj priča, da voda nenehno votli kraški svet. Kljub silnim padavinam je voda letos takoj izginila v notranjost apneniških skladov na visokih planotah med Ljubljanskim barjem in posameznimi kraškimi polji na jugu. Polja so pač poplavljena, toda če še tako lije, voda ne žubori na visokih planotah, temveč se pretaka globoko pod debelo plastjo kraških apnencev. Tam notri so naše velike jame zraven neraziskanih, do katerih slovenski jamarji še niso prišli. Južno od Ljubljanskega barja morajo biti jame velikanke, ki jih bo še treba odkriti.

Med najnovejša odkritja sodi »Dvatisoča jama« v kotlini Rakovega Skocjana. Tudi tam so raziskali le del podzemskih jam, saj tečejo tam spodaj vode, ki izginjajo iz Cerkniškega jezera po Veliki Karlovici in sosednjih ponikvah. Soteske in naravni mostovi Rakovega Skocjana pričajo, kaj vse se še skriva v kamnitih skladih pod gozdom. Tako so slovenski jamarji odkrili tik ob gozdni cesti v Rakovem Skocjanu ozek vhod v brezno. V globini 55 m so prišli v velik podzemski prostor, iz katerega peljeta dva rova proti jugu in severu več sto metrov daleč. Med raziskavami v različnih letnih časih so ugotovili, da je zapuščeni rov zdaj nekoliko niže. Tam se pride v suši po Veliki Karlovici okoli 1100 m, od malega naravnega mosta v Rakovem Skocjanu pa okoli 600 m daleč. Vmesni prostor še ni znan, kar dokazuje, da je podzemski Rak večkrat spremenil zavito pot. Jama je dobila ime »Dvatisočan«, po številki na jamarskih seznamih.

V jeseni pa so jamarji doživeli presenečenje, tokrat ne v klasičnem kraškem svetu na Notranjskem, temveč v gorah. V Julijskih in na Kamniških planinah so raznovrstni kraški pojavi. Na Križkih podih so našli in deloma raziskali okoli sto brezen, v enem izmed njih so našli množico čudovito oblikovanega ledu.

Izvedeli pa so tudi, da zija globoko brezno na Pokljuki v Medvedovi konti, blizu smučarjem dobro znane Lipance. Kako globoko je, niso vedeli niti gozdarji, ker se ni dotlej še nihče spustil v globino. Blejsko gozdno gospodarstvo pa je priskočilo jamarjem na pomoč, težko opremo jim je spravilo prav do vhoda v brezno. V bližini raziskovalcev so ostali za vsak primer tudi trije gozdni delavci, kar je bilo koristno, ker ni nihče vedel, kako globoko je brezno, razen tega pa so imeli jamarji delno že izrabljene žičnate lestvice.

V brezno so spustili 100 metrov teh lestvic, pa jih je bilo še nekaj metrov premalo. Samo brezno je globoko 104 m. Ko je bil jamar že 75 m globoko, se je lestvica utrgala; tovariš, ki ga je varoval, se je zavedal, da bi jamar zgrmel v globino, če bi on popustil. Vrv ga je ožgala, vendar je vzdržal. Gozdni delavci so priskočili na pomoč, vse se je srečno končalo.

Kljub nezgodi so jamarji nadaljevali delo in odkrili *največjo podzemsko dvorano na slovenskem krasu!*

Dokončno so jo raziskali šele nekaj tednov kasneje, ko so imeli s seboj železni vitel. Brezno se konča na robu dvorane, ki je 145 m dolga, prav toliko široka in 55 m visoka. Višje in daljše prostore imamo v naših jamah, toda hkrati tako dolge in široke dvorane ni nikjer. Tako velika ni niti mračna spodnja dvorana v 208 m globokem breznu Gradišnice.

Močne karbidne luči so le malo zalegle. Dno pokriva vdrto pečevje; na krajih, kjer kapljajoča voda s tako visokega stropa močno udarja, so našli množico jamskih biserov, se pravi kamenčkov, ki jih voda nenehno premika, da se obrušijo, nekateri pa se prevlečejo s sigo. Dno je 122 metrov pod vhodom v brezno in ima še dva slepa jaška.

Domnevajo da je voda v mnogo večjih globinah Pokljuke izvotlila še večji prostor, pa se je strop vdrl in je tako nastala v skalnih skladih bliže vrha sedanja velika dvorana.

Pavel Kunaver

(Po ljubljanskem «Delu»)

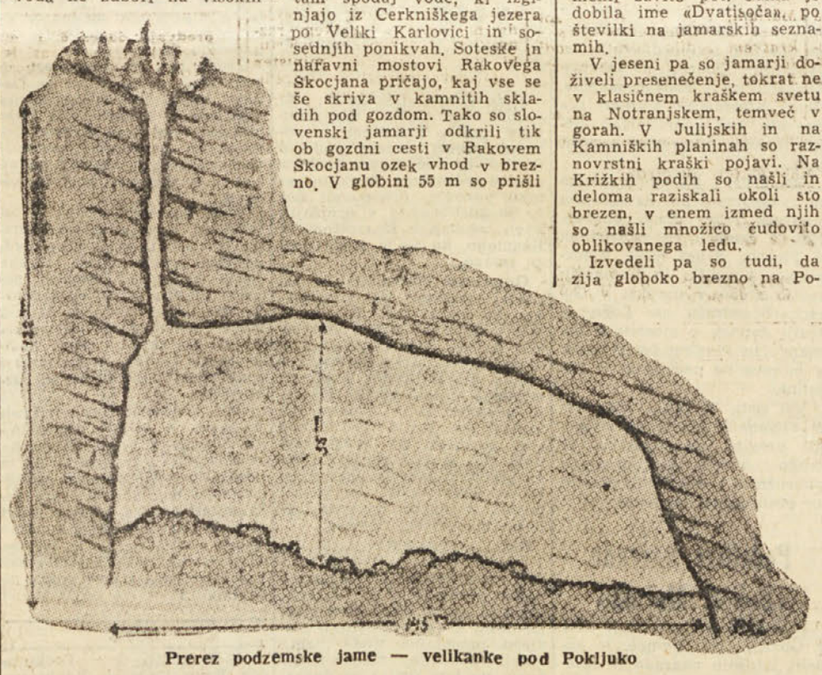

Prerez podzemske jame — velikanke pod Pokljuko

Prejeli smo

BUECHER UND ZEITSCHRIFTEN ITALIENS. Monatliche Buecherrundschau. 3. Jahrgang. No. 5. Mai 1960. — No. 6. Juni 1960 — Ministerpraesidium. Rom.

Alberto Folchi. Ministro per il turismo e lo spettacolo. **TURISMO, SPETTACOLO. SPORT.** Orientamenti e prospettive. Discorso pronunziato al Senato nella seduta dell'11 ottobre 1960. Tipografia del Senato. Roma.

LITERARNE VAJE. Dijaški list. Leto XII. štev. 2. December 1960. Trst.

PLANINSKI VESTNIK. Glasilo Planinske zveze Slovenije. Letnik XVII. št. 1. Januar 1961. Ljubljana.

NASA SODOBNOST. Izdaja Državna založba Slovenije. Leto IX. Številka 1. Ljubljana.

PIONIR. Izdaja založba Mladinska knjiga. 1960—61, Številka 3 Ljubljana.

NAŠ VESTNIK. Izdajajo slovenski dušni pastirji v Trstu. Leto II. Št. 9. December 1960.

Ob prvem zvezku mladinske enciklopedije

«Svijet oko nas»

Delo, ki je namenjeno mladini, bo gotovo vzbudilo zanimanje tudi starejših bralcev

«Svijet oko nas» je mladinska enciklopedija, in sicer prva tovrstna enciklopedija v Jugoslaviji. Izdala jo je znana zagrebška založba «Školska knjiga». Pod vodstvom uredniškega odbora, kateremu je načeloval Juraj Bukša, je pri njeni sestavi, ki je terjala pet let naporov, sodelovalo 60 strokovnjakov, med katerimi so bili fiziki, inženirji, biologi, geografi, zgodovinarji, pedagogi, zdravniki, slikarji, kiparji, gledališki umetniki, skladatelji, arhitekti, literati in novinarji. Enciklopedija, ki je izšla v nakladi 30.000 izvodov, je bogata umetniških ilustracij v barvah ter zelo jasnih fotografij, ki so jih založbi posredovali «Fotoslužba Hrvatske» ter druge podobne domače ustanove, nadalje italijanski, avstrijski in norveški konzulat in francoski inštitut, ameriška in angleška čitalnica v Zagrebu, ter kitajsko veleposlaništvo in Dom sovjetske kulture v Beogradu.

Prvi zvezek, ki šteje 264 strani velikega formata, ki smo ga ogledali in občudovali, začenja izraze začenši s črko A do črke M, ali točneje od izraza Afrika do izraza muzika.

Enciklopedija «Svijet oko nas», ki je sestavljena po najmodernejšem in racionalnem kriteriju, pisana razumljivo, strnjeno in točno, bo pa čeprav je namenjena mladini od 10 do 16 let, vzbudila zanimanje najširše javnosti in, po našem mnenju, tudi založnikov enciklopedij drugih dežel na svetu, ki bodo mogli v njej najti čim podrobnejše podatke, posebno kar se tiče Jugoslavije. Glede tega naj služijo kot zgled izrazi oziroma pojmi: «Jeziki in dialekti», «Jugoslovanska ljudska armada» in «Jugoslavija — naša domovina», ki zajema okoli 30 strani teksta.

Po ugotovitvi razlogov, zaradi katerih mlada država FLR Jugoslavija, ustanovljena 29. novembra 1943, uživa danes prestiž in spoštovanje pri ostalih deželah na svetu, tekst govori o osvobodilni borbi, o socialni ureditvi, o ljudski oblasti, o zvezni ustavi in o ustavah šestih republik: Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Crne gore, Makedonije in Srbije, ki zajema še avtonomno oblast Vojvodine in avtonomno oblast Kosmeta oziroma kosovsko-metohijsko avtonomno oblast. Iz tabel, ki so opremljene z značilnimi fotografijami, zvemo, da ima Beograd 540.000 prebivalcev, 173 šol, 27 fakultet in višjih zavodov, 20 muzejev, 10 gledališč, 54 kinematografov, 222 knjižnic itd.

Na drugem mestu je Zagreb s 470.000 prebivalci, nato Sarajevo s 180.000 prebivalci, makedonska prestolnica Skoplje s 175.000 prebivalci, kulturni in upravni center Slovenije Ljubljana s 150.000 prebivalci. Prestolnica Crne gore je danes Titograd, ki šteje komaj 25.000 prebivalcev, ki pa se bo vedno bolj širil, posebno ko ga bo nova železniška proga, ki je v gradnji, povezala z Beogradom in Barom.

Po statističnih podatkih iz l. 1958 meri Slovenija 20.051 kv. km, šteje pa 1,565.000 prebivalcev, Hrvatska meri 56.253 kv. km in šteje 4,152.000 prebivalcev, Bosna - Hercegovina ima površino 51.129 kv. km in 3,223.000 prebivalcev, Crna gora meri 13.812 kv. km in ima 466.000 prebivalcev, Makedonija ima površino 25.713 kv. km in 1,388.000 prebivalcev. Največja in najbolj obljudena je Srbija, ki meri 88.361 kv. km in ima 7.594.000 prebivalcev.

Jugoslavija, ki je leta 1921 štela komaj 12 milijonov prebivalcev (leta 1948 — 16 milijonov, leta 1953 — 17 milijonov), jih šteje danes skoraj 19 milijonov.

Zanimivi so podatki o Jugoslovanih v tujini. Izseljevanje je doseglo najvišjo raven v prvem desetletju tega stoletja. Med letom 1900 in 1912 se je iz same Hrvatske izselilo 600 tisoč Hrvatov, kar je ena četrtina vsega tedanjega prebivalstva Hrvatske.

Jugoslovanske narodne manjšine, ki živijo v deželah, ki mejijo z Jugoslavijo, ter v Turčiji, štejejo danes okoli 470.000 oseb.

Zgodovinska panorama jugoslovanskih narodov, ki nam jo prikazuje enciklopedija založbe «Školska knjiga», gre iz V. in VI. stoletja po našem štetju, odnosno od dobe, ko so se Slovani prvič prikazali na levi obali Donave, da bi se nato razlili po Balkanu, do konca leta 1959, ko so s prvim atomskim reaktorjem, ki so ga spravili v obrat v inštitutu «Boris Kidrič» v Vinči pri Beogradu, postavili temelje za nadaljnji razvoj atomske znanosti v Jugoslaviji.

Med tema dvema datumoma so nanizani najvidnejši dogodki, ki prikazujejo pogosto dramatično in tragično zgodovino Srbov, Hrvatov, Slovencev in drugih jugoslovanskih narodov. Toda v dolgih stoletjih suženjstva, preden je bila z ogromnimi žrtvami in junaško borbo ponovno priborjena svoboda, koliko je bilo tu svetlih etap: apostolat bratov Cirila in Metoda v IX. stoletju, v dobi Nemanjičev; svetla doba Dubrovnika in Dalmacije; gradnja samostana Dečani, najbolj maestoznega spomenika srbske srednjeveške arhitekture v letu 1330; prva tiskana knjiga v slovanskem jeziku in sicer cerkvene pesmi za osem glasov «Oktoih», tiskana leta 1494 na Cetinju v tiskarni, ki jo je Djuraj Crnojević kupil v Benetkah; «Judita» Splitčana Marka Marulića, t. j. prva hrvatska pesnitev, tiskana leta 1521, v Benetkah; prve slovenske knjige Primoža Trubarja, ki so izšle leta 1551; delo črnogorskega vladike Danila, ki ga je Peter Petrović Njegoš ovekovečil v «Gorskem vencu»; matematik, fizik in filozof Dubrovčan Rudjer Bošković, predhodnik atomske znanosti; na področju slovstva pa Srba Dositej Obradović in Vuk Karadžić, v Sloveniji pa Žiga Zois, Valentin Vodnik, Anton Linhart, nato Prešeren ter še Cankar in Zupančič. V devetnajstem stoletju so nastale še «Matica Srpska» (1826), «Novine Hrvatske» Ljudevita Gaja (1835) in 1842 «Matica Ilirska», ki se je spremenila v «Matico Hrvatsko». Bogata kulturnih in zgodovinskih spomenikov od Smederevu do Belograjskega Kalemegdana, od Klisa do Dubrovnika in Splita, od Mostarja do Višegrada, od Ptuja do Ljubljane, Celja, Poreča in Pulja, ima Jugoslavija celo vrsto muzejev z dragocenimi zbirkami redkih predmetov, predmetov, ki izhajajo celo iz predzgodovinske dobe, nato iz dobe Ilirov, Tracov, Grkov in Rimljanov. Ekonomski pregled Jugoslavije to obsežno panoramo zaključuje.

Izraz «Izumi» je opremljen z medaljoni oziroma slikami Leonarda da Vincija, Guglielma Marconija, Enrica Fermija, Nikole Tesle in začenši s kitajskimi izumi iz dobe 2600 let pred našim štetjem, zaključuje ta pregled s sputniki iz leta 1957 in lunikom iz leta 1959.

Bogato je obrazložen tudi izraz «Kazalište» (gledališče), še bolj pa izraz Književnost: slike Homerja, Danteja, Cervantesa, Shakespeara, Moliera, Goetheja, Puškina, Prešerna, Njegoša, Ivana Mažuranića, Gorkega, Nazorja, Otona Župančiča, Iva Andrića, Miroslava Krleže itd. izpopolnjujejo osnovne podatke o nacionalnih slovstvih, o slovstvenih zvrsteh in njihovih najboljših predstavnikih, katerim slede imena najbolj znanih avtorjev mladinskega slovstva, kot na primer De Amicis, avtor knjige «Cuore», Collodi, pisec znanega «Pinocchia», Ivana Brlić-Mažuranić, avtorica «Prič iz davnine» in Tone Seliškar, pisec «Sinjega galeba». Tako hrvaška pisateljica Brlić-Mažuraničeva, kot slovenski pisateli Tone Seliškar sta znana tudi v Italiji, in sicer po zaslugi založbe Marzocco iz Florence.

K pohvali, ki smo jo že v samem začetku izrazili o tej pobudi založbe «Školska knjiga» in o njeni zelo uspeli enciklopediji za mladino «Svijet oko nas», ne moremo dodati drugega kot željo, da bi čimprej mogli vzeti v roko tudi drugi zvezek enciklopedije, ki bo to lepo delo zaključil.

UMBERTO URBANI

——«»——

○ Knjižnice v Vojvodini, ki jih je zdaj 380, bodo dobile v prihodnjih petih letih približno pol milijona novih knjig. Tako povečanje števila knjig je predvideno s petletnim planom razvoja kulturnih ustanov v tej pokrajini.

Ob 20-letnici vstaje

Knjige o junaštvu partizanskih borcev

Slovenski knjižni zavod «Borec» bo s svojimi letošnjimi knjižnimi izdajami počastil dvajsetletnico začetka vstaje jugoslovanskih narodov. V program izdaj za l. 1961 je vključil zlasti knjige, ki govore bodisi v umetniški, dokumentarni ali memoarni obliki o junaškem osvobodilnem boju jugoslovanskih narodov. V naslednjem vam podajamo na kratko vsebino nekaterih knjig, ki bodo izšle in ki bi morale najti mesto v vsaki zavedni slovenski družini, ki je ponosna na svojo junaško preteklost.

Tone Pavček
IZ KRVI RDECE

Slovenski pisatelji so se med prvimi odzvali pozivu OF in zavrgli kakršnokoli sodelovanje z okupatorji. Svoje moči so posvetili borečemu se narodu, zato so jih okupatorji in domači izdajalci neusmiljeno preganjali. Mnogi od njih so padli v partizanih, kot talci ali pa so umrli v koncentracijskih taboriščih. Med njimi srečamo imena, ki so zapustila vidno sled v slovenski kulturi: Miran Jarc, Karel Destovnik-Kajuh, Ivo Brnčič, August Žigon in drugi. Tone Pavček je njihove najznačilnejše umetniške tvorke zbral v zanimiv zbornik.

Koča Urdin
LJUBEZEN ZA RESETKAMI

Mladi makedonski pisatelji Koča Urdin je v svojem romanu, ki je napisan v obliki kronike zajel življenje makedonskega revolucionarja in narodnega heroja Blagoje Jankova-Mučeta. Predvojne beograjske ječe, preganjanja, mučenja, ljubezen, borba za pravo pot makedonske Komunistične partije — vse življenje tega velikega revolucionarja je v romanu verno in z umetniško močjo nadvse živo popisano. Roman je doživel v domovini izredno velik uspeh.

Ivan Hariš-Gromovnik
DIVERZANT

Gromovnik je postalo legendarno ime španskega borca in najbolj drznega diverzanta v narodnoosvobodilni borbi — Ivana Hariša. Nešteto sovražnikovih vlakov, kamionov, mostov, viaduktov, železniških prog je zletelo v zrak. Hariševi spomini so napisani silno prikupno, nadvse zanimivo, saj nam s tem odkriva poseben način partizanskega bojevanja, ki je zahtevalo od diverzantov izredne močne živce, junaštva.

Lindsay Rogers
GVERILSKI ZDRAVNIK

Major Lindsay Rogers je novozelandski zdravnik, ki je leta 1944 prišel v Jugoslavijo zdravit partizanske ranjence. Zadrževal se je v Bosni in Sloveniji. V svojih spominih na zelo zanimiv način obravnava različne dogodke iz NOB, z velikim spoštovanjem opisuje maršala Tita in druge voditelje, srečanja z navadnimi partizanskimi borci, bolničarji in kmeti. Njegova izvajanja so še toliko bolj zanimiva, ker so pisana s stališča tujca je slabo poznal razmere, ki pa je vendarle znal pravilno presojati upravičenost partizanskega boja, obsoditi izdajalce in okupatorjeve sodelavce.

HORSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Kljub nasprotovanjem sodelavcev boste dosegli velik uspeh. Ovire v sentimentalnih odnosih bodo polagoma odstranjene.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nadaljujte po poti, ki ste si jo začrtali, ker vam jamči uspeh. Ne bodite preveč dovzetni za očitke. Zdravje dobro.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Potrebna bo velika doza avtoritete. Zelo se boste morali zavzeti za osebo, ki vas ljubi. Lažji prehodni prehlad.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Obdobje znatne aktivnosti na raznih področjih. Razvozlati boste morali zapleten problem. Prijeten večer v družbi.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Nadrejeni bodo upoštevali vaše zamisli. Čas bo zabrisal grde spomine in manjše neprijetnosti. Ljubezensko pismo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Srečo boste imeli že v zgodnjih jutranjih urah. Vaših načrtov ne zaupajte brez premisleka. Ljubezen vam bo vračana.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Zaupana vam bo naloga od katere rešitve bo odvisna vaša bodočnost. Znajte ločiti sanje od realnosti. Zdravje odlično.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Nekoliko boste razočarani toda potem bo bolje. V krogu starih prijateljev se boste odlično počutili. Prebavne motnje.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ne nalagajte si preveč dela naenkrat. Ne vodite računa o besedičenju in zainteresiranih nasvetih. Nekoliko nervoznosti.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Ne bojte se zastaviti vse vaše sposobnosti v delo, ki slabo kaže. Vaši bližnji vas ljubijo in spoštujejo. Lažji glavobol.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Stvari vam gredo slabo izpod rok. Zanimivo srečanje z daljnosežnimi posledicami. Zdravje zadovoljivo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Imeli boste priložnost uveljaviti vašo velikodušnost in si zaslužiti priznanje prijateljev. Oseba, ki vas ljubi, potrebuje več nežnosti.

Gospodarstvo v svetu

Nova tovarna dušičnih gnojil v Jugoslaviji

V Kutini bodo zgradili novo tovarno dušičnih umetnih gnojil, ki bo po tovarni v Prahovu največja tovrstna tovarna v Jugoslaviji. Letno bo dajala 350.000 ton gnojil. Surovine bo dobivala na naftnih področjih okoli Kutine in iz velikih zalog podzemskega plina. Kasneje bo dajala tovarna 400.000 ton gnojil, skupaj s tovarno superfosfatov v Prahovu pa bosta obe dajali milijon ton umetnih gnojil letno.

Italijanska proizvodnja čevljev

Povprečna letna proizvodnja okrog 2000 tovarn za čevlje v taliji se suče okrog 50 milijonov parov čevljev na leto. Od omenjenih 2000 obratov jih je 1500 industrijskega značaja z okrog 45.000 nameščenci, drugih 500 pa je obrtniškega značaja, od katerih mnoge za luksuzno proizvodnjo, ki zaposlujejo nekaj tisoč delavcev. Najvažnejša središča čevljarske industrije so v Piemontu in v Lombardiji, v Toskani, Markah in v Campagni.

Optični izdelki v Nemčiji

Nemški trg je v letu 1960 absorbiral za 1,6 milijarde mark izdelkov optike in fine mehanike, kar je za 24 odstot. več kot v letu 1959. Uvoz tovrstnih izdelkov je dosegel vsoto 220 milijonov mark. Cene so se v primerjavi s prejšnjim letom samo neznatno povečale, izvoz pa se je povečal za 10 odstot. in je dosegel vrednost 1,2 milijarde mark. Glavni klient so bile ZDA, ki so absorbirale 16 odstot. celotnega nemškega izvoza, izvoz v evropske države pa je znašal 56 odstot.

Jugoslovanska jabolka v Veliko Britanijo

V prvem letošnjem polletju bo Velika Britanija uvozila 69.850 ton. jabolk. Ta jabolka bodo delno uvozili iz držav dolarske cone, zahodne Evrope, Argentine in iz Jugoslavije. Uvozna dovoljenja bodo veljala od 11. jan. do 30. jun. in jih ne bo mogoče podaljšati.

Sovjetski krediti nerazvitim deželam

Sovjetska zveza ima v programu odobritev tehnične pomoči 14 afro-azijskim državam v skupni vrednosti 900 milijonov novih rubljev. Predvsem je predvideno financiranje okrog 300 industrijskih objektov, med katerimi so električne centrale, tovarne mehanične industrije za obdelovanje kovin v Indiji, okrog sto industrijskih in kmetijskih objektov v zvezi z gradnjo jeza pri Asuanu (ZAR), razni metalurški obrati v Indoneziji in na Cejlonu, ceste in elektrarne v Afganistanu ter razna pomoč za Nepal, Birmanijo, Kambodžo, Gano in Gvineio.

Povečanje poljskega izvoza

Po gospodarskem planu za leto 1961, ki je bil pred dnevi predložen parlamentu v Varšavi, bo Poljska morala proizvajati več in trositi manj, da bo lahko povečala obseg svojega izvoza. V razdobju petletnega načrta 1961-65 se bo moral poljski izvoz povečati za 61 odstotkov v primerjavi s prejšnjim petletnim načrtom, da bo lahko kril uvoz, ki bo v istem razdobju moral doseči vrednost 35,5 milijarde deviznih zlotov, (4 devizni zloti za 1 dolar). Iz novega ekonomskega načrta je razvidno, da bodo v letu 1961 dosegle investicije vrednost 106 milijard zlotov, kar predstavlja 21.3 odst. nacionalnega dohodka. V letošnjem letu bo Poljska proizvedla 7.1 milijona ton jekla in 105,5 milijona ton premoga. Zgradili bodo tudi 305.000 novih stanovanj.

Španski uvoz avtomobilov

Oddelek za zunanjo trgovino španskega trgovinskega ministrstva je sporočil, da bo Španija odobrila vsoto 10 milijonov dolarjev za uvoz tujih avtomobilov za prvi semester 1961. Nakupi bodo vključeni v dvostranske trgovske sporazume.

Primanjkljaj avstrijske trgovinske bilance

Primanjkljaj avstrijske trgovinske bilance je v letu 1960 dosegel zelo visoko vsoto 8 milijard šilingov v primerjavi z 1,3 milijarde v letu 1959. Po končnih podatkih za prvih 11 mesecev je Avstrija uvozila za 33.25 milijarde blaga (26.71 v istem razdobju 1959) izvozila pa za 26 03 (22.70) milijarde šilingov s pasivo 7.2 milijarde šilingov.

Premogovno-kovinska proizvodnja v Zahodni Nemčiji

Zaradi praznikov se je premogovno-kovinska proizvodnja v zadnjem tednu lanskega decembra nekoliko zmanjšala. Proizvodnja premoga je dosegla 2 milijona 706.300 ton (3,324.600 ton v tretjem tednu), 712.900 ton koksa (725.700), 329.300 ton litega železa (378.800) in 387.700 ton surovega jekla (467.900).

Sovjetski petrolej za Dansko

Sovjetska zveza je začela v Kopenhagnu veliko reklamno kampanjo za povečanje prodaje svojega petroleja na danskem trgu. Svoje petrolejske proizvode je ponudila po cenah svetovnega tržišča. Zapadni krogi so v komentarju sovjetske pobude izrazili mnenje, da Danska še ni uvozila 500 tisoč ton sovjetskega petroleja kot je bilo predvideno v dvoletnem sporazumu iz leta 1959 in da si SZ sedaj prizadeva, da bi bil ta kontingent izrabljen v prihodnjih 6 mesecih.

RADIO VELEVIZIJA

Petek, 6. januarja 1961

Radio Trst A

8.30: Pokočni ansambli; 9.00: Praznična matineja; 10.00: Glasba za godbo na pihala; 11.30: Oddaja za najmlajše: «Mačeha Sršana»; 12.15: Moderni ritmi; 12.30: Glasba po željah; 13.30: Nadaljevanje Glasbe po željah; 14.15: Pri marimbi - Ganni Sarred; 15.00: V vrtincu valčka; 15.30: Jugoslovanske ritmične popevke; 16.00: «Vrata milosti», radijska igra; nato Godalni orkestri; 18.20: Leo Delibes: «Sylvia», suita iz baleta; Edvard Grieg: «Norveški ples», op. 35; 19.00: Šola in vzgoja: Ivan Theuerschuh: «O družinskem egoizmu»; 19.20: Glasbeni kaleidoskop; 20.00: Šport; 20.30: Božični motivi; 21.00: Gospodarstvo in delo; 21.15: Koncert operne glasbe; 22.00: Obletnica tedna: Rado Bednarik: «Vilhelm I. na pruskem prestolu pred 100 leti»; 22.15: Italijanska povojna glasba — 12. oddaja.

Trst

12.40: «Turizem v deželi»; 20.00: Mala anketa o vprašanjih tržaške kronike.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba za vas; 13.40: Dvajset minut po Pigallu z orkestrom Stanley Black; 14.00: Operetne melodije; 14.40: Poje Slovenski oktet; 15.10: Zabavna glasba; 15.30: Igra godba JLA; 16.00: Parada orkestrov; 16.30: Sodobne teme; 16.40: Mozart: «Figarova svatba» — prvo dejanje; 17.40: Plesna glasba; 18.00: Prenos RL; 19.00: Trio Albert Reisner; 19.30: Prenos RL; 22.15: Ples ur — Ponchielli in «Vabilo na ples» — Weber; 22.35: Jugoslovanski orkestri lahke glasbe; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na Italijanskem morju; 7.15: Jutranja glasba; 11.00: Orkestri Carmen Dragon, Morton Gould, Michel Le Grand; 11.30: Pojejo Pino Calvi, Sergio Bruni in Betty Curtis; 13.30: Pevci lahke glasbe z orkestrom Esposito; 14.30: Gounodovi in Weberjevi valčki; 14.45: Program lahke glasbe; 16.15: Donizetti: «Ljubavni napoj»; 18.45: Glasbena basen; 19.15: Angelini in njegov repertoar; 21.00: Simfonični koncert; 22.50: Jerry Mulligan in njegov orkester; 23.15: Plesna glasba.

II. program

8.05: Jules Massenet: Slike iz Magičnega ogledala, 11.00: Glasba za prazniški dan; 14.00: Pesmi motivi; 15.35: Simfonije iz oper; 16.15: Poje kvartet Radar; 16.30: Mikrofon čez ocean; 17.00: Album pesmi; 17.30: Novi artisti pri mikrofonu; 18.30: Plešite z nami, 20.40: Allegro con brio; 21.15: «Canzonissima» (zaključek).

III. program

16.00: Impresioni Kanarskih otokov (glasbeni intermezzo); 17.00: Skladbe Sergeja Prokofjeva; 18.30: Skladbe Luigija Boccherinija; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Radijska drama «Pravda za oslovsko senco»; 23.10: Skladbi Rossinija in Erica Sattie.

Slovenija

8.05: Jules Massnet: Slike iz Alzacije; 8.30: Zabavni potpuri; 9.20: Ženski vokalni kvartet; 9.35: Kotiček za mlade ljubitelje glasbe; 10.15: Igrata flavtista Boris Pahor in Fedja Rupel; 10.35: Majhni zabavni ansambli; 11.00. Operni baleti; 11.30: Človek in zdravje; 11.40: Radi jih poslušate; 12.00: Stirje fantje na obisku pri nas; 12.25: Pet pevcev — pet popevk; 12.40: Pisani zvoki z Dravskega polja; 13.45: S tapanom in čalgijami po Makedoniji; 14.35: Poje tenorist Jan Peerce; 16.00: Petkovo glasbeno popoldne; 17.25: Od plesišča do plesišča z vokalnimi solisti in zabavnimi ansambli; 18.15: Orkester Alfredo Antonini; 20.00: Zabavni orkester RTV Beograd; 20.15: Tedenski zunanjepolitični pregled; 20.30: Skladatelji, kakor so jih opisali njihovi sodobniki; 21.15: Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15: Melodije velikih mest; 23.05: Nočni komorni koncert.

Ital. televizija

14.45: Prenos športnega dogodka; 17.00: Prenos v Evroviziji iz Rima; 17.30: TV za otroke; 18.30: Dnevnik; 18.45 Osebnost; 19.45: Povabilo iz Bologne; 20.30: Dnevnik; 21.15: «Canzonissima» (zaključek); 22.30: Nevarnost je moj poklic; 22.55: Dnevnik.

Jug. televizija

Beograd 20.00: TV dnevnik. Zagreb 20.15: Kinoteka.

Goriško-beneški dnevnik

Razprava o občinskih dohodkih v letu 1961

Številni predlogi svetovalcev za zboljšanje poslovanja sejmov

Po mnenju odbornikov bi asfaltiranje trga na debelo in postavitev strehe stalo okoli 12 milijonov

Včeraj zvečer so na seji goriškega občinskega sveta pričeli z obravnavo tistih postavk proračuna za leto 1961, ki prinašajo dohodke. Ker predvidevajo, da bodo globe v prihodnjem letu prinesle za 4 milijone lir več dohodkov kot jih je bilo lani, je bilo zastavljeno vprašanje, če bo ta povišek šel na račun strogosti mestnih stražnikov pri izvajanju zakona o cestnem prometu. To možnost so odborniki zavrnili. Svetovalec Bratuš je opozoril občinske predstavnike, naj osebam, ki so komaj pred nekaj meseci dobile obrtnico, sporočijo, da morajo napraviti poleg prijave na trgovinsko zbornico prijavo tudi na občinsko upravo, ker tega niso vedele, so marsikatere plačale globo.

Priporočil je, naj bodo mestni stražniki popustljivejši za dajanje glob, kadar so jugoslovanski državljani izvršili prometni prekršek (kot je na primer Ul. Morelli pri Stanti) z novimi prometnimi znaki.

Ko so prišli na dohodke s pobiranjem smeti je odvetnik Sfiligoj predlagal razširitev te usluge na ostale mestne četrti ter nakup novega prevoznega sredstva za pobiranje smeti, na kar je župan odgovoril, da je nakup predviden; tovornik bo stal okoli 7 milijonov.

Obsežna diskusija se je razvila o dohodkih iz sejmov. Medtem ko je dr. Battello predlagal ustanovitev odbora, sestavljenega iz občinskih svetovalcev, ki bi proučili vprašanje vseh sejmov v Gorici, ter upoštevali geografsko jego našega mesta, je odvetnik Sfiligoj predlagal premestitev četrtkovega sejma na izvozni trg med Ulico Santa Chiara in Ul. Bocaccio, kar po mnenju župana ni najboljša rešitev. Ker je odvetnik Devetag sklicujoč se na svoje včerajšnje vprašanje, priporočil asfaltiranje trga na debelo in postavitev strehe, je župan odgovoril, da bi takšna preditev trga stala občino od 10 do 12 milijonov.

Ker se je govorilo tudi o Andrejevem sejmu, ki naj bi spremenil svoj dosedanji značaj, je župan sporočil, da je sicer z zamudo sklical tik pred otvoritvijo Andrejevega sejma predstavnike ustanov, ki se jih to tiče, da bi se v bodoče preusmerij Andrejev sejem iz zabavišča v sejem, kjer bi se izdelki tudi prodajali. Prav gotovo bi se na takšnem sejmu prodali štev[illegible] re-ke potre[illegible]

Vprašanje županu o trgu na debelo

Pred časom smo poročali o nevzdržnem stanju na trgu na debelo, kjer so naši kmetje, ki pripeljejo na trg svoje pridelke, poleti in pozimi izpostavljeni vremenskim neprilikam. Opozorili smo tudi številne predstavnike kmetovalcev, občinske svetovalce in osebe, ki se jih to tiče, da bi pri občini dosegli rešitev tega vprašanja, ki obstaja po našem mnenju v asfaltiranju trga ter postavitvi strehe vsaj nad tistim prostorom, kjer imajo kmetje jerbase s pridelki.

Včeraj je v zvezi s tem vprašanjem socialdemokratski svetovalec odv. Devetag poslal županstvu vprašanje, v katerem sprašuje občinske predstavnike, kaj nameravajo napraviti, da bi se odpravilo nevzdržno stanje na tem trgu. Kmetje zaslužijo, da jim zgradijo streho, ker ne morejo niti prodajati, kadar dežuje. Slabo je po mnenju svetovalca tudi stanje v skladiščih, ki so brez napuščev, da morajo zelenjavo in sadje puščati na prostem, kjer pride v stik z blatom in vlago.

—«»—

Snežne razmere v Kanalski dolini

Po podatkih vremenske opazovalnice so imeli včeraj v Kanalski dolini naslednje snežne razmere: v Beli peči je bilo snega 90 cm, v Trbižu, Ukvah in Žabnicah po 70 cm in na Višarjih 400 cm.

Urnik trgovin in javnih lokalov za danes

Zveza trgovcev za goriško pokrajino sporoča:

Danes, na praznik treh kraljev, bodo odprte v dopoldanskih urah samo pekarije, mlekarne, trgovine s sadjem in zelenjavo ter cvetličarne. Vse druge trgovine ostanejo zaprte ves dan.

Gostilne, kavarne in drugi javni lokali bodo danes zvečer lahko ostali odprti vso noč in pravtako tudi jutri, 6. t. m., razen tistih javnih lokalov, kjer prodajajo samo alkoholne pijače.

Zatirajmo borovega prelca

Borov prelec povzroča vsako leto veliko škodo na borovih in drugih gozdnih nasadih. Ta škoda je najbolj vidna na kraških področjih, kjer so v zadnjih letih v pogozdovalni akciji v okviru delovišč za brezposelne pogozdili gole površine z mladimi borovimi nasadi.

Da bi to škodo čimbolj zmanjšali, so tudi letos v okviru obstoječih zakonskih predpisov posamezne občinske uprave objavile razglas o obveznem zatiranju ličink in gnezd zaroda borovega prelca. Med drugimi tudi občinski upravi v Sovodnjah in Doberdobu opozarjata vse lastnike borovih nasadov, posameznih borovih dreves in lastnike vrtov in parkov, v katerih so borovci, da morajo najkasneje do 31. t. m. pobrati ličinke in gnezda borovega prelca ter poskrbeti za njihovo uničenje.

To delo morajo opraviti v zgodnjih jutranjih urah. Gnezda in ličinke morajo nakopičiti na odprtem prostoru in jih sežgati. Pri tem pa morajo paziti, da ogenj ne napravi škode na drevju. Po sežiganju je treba ogenj popolnoma pogasiti, da bi ne prišlo do požara.

Zupanstvo opozarja vse zainteresirane, da bodo po 31. januarju poskrbele pristojne oblasti za uničenje škodljivca in to na stroške lastnika, ki bo poleg tega moral plačati tudi globo. Zato se vsakemu izplača, da sam poskrbi za izvedbo tega dela.

—«»—

Obnova trgovskih obrtnic

Goriško županstvo opozarja vse potujoče in stalne trgovce, da morajo takoj izročiti na občini svoje obrtnice za obnovo. Potujoči trgovci morajo obenem plačati upravni kolek za 300 lir kot občinsko pristojbino za obnovo. Kdor se ne bo ravnal po teh navodilih, zapade globi v smislu občinskega pravilnika za trgovinske obrtnice.

—«»—

Slikarska razstava Sergja Altierija

Danes dopoldne ob 11. uri bo v prostorih kavarne «Teatro» v Gorici otvoritev slikarske razstave slikarja Sergia Altierija. Razstava bo odprta do 20. t. m. Slikar je bil v preteklem letu precej aktiven in je med drugim prejel nagrado na slikarskem tekmovanju v Števerjanu.

—«»—

Kolesar zakrivil nesrečo

Ob 19.30 se je pripetila na križišču Ulice Duca d'Aosta in Ulice Randaccio prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena skuterist 21-letni električar Venceslav Kranjšček iz Sovodenj in kolesar 63-letni August Krapec iz Ul. Vittorio Veneto 128. Skuterist se je peljal po Ul. Duca d'Aosta in je bil namenjen proti kolodvoru, kolesar pa je pripeljal z vzhodne strani in zavil v Ul. Randaccio, ne da bi dal prednost prihajajočemu skuteristu. Pri trčenju se je kolesar udaril v levo nogo. Z avtomobilom prometne policije, ki je takoj prišla na kraj nesreče, so ga odpeljali v civilno bolnišnico. Zdraviti se bo moral 10 dni.

Enoletni obračun Zelenega križa

Skoraj 80.000 kilometrov prevožene poti za pomoč bolnikom in ponesrečencem

Človekoljubno delo bolničarjev-prostovoljcev pod vodstvom ravnatelja Volpija - Priprava za umetno dihanje polmoplast, je edina v treh Benečijah

Gorški Zeleni križ je dobrodelna ustanova, ki že 38 let požrtvovalno pomaga ponesrečencem in vsem tistim, ki se obrnejo do nje v primeru bolezni, nesreče, za prevoz v bolnišnico itd. Njegovo delovanje se ne omejuje samo na področju Gorice, ampak tudi na bližnjo okolico ter na področju Krminu. Zato smo se obrnili do ravnatelja Giuseppa Volpija, ki nam je rade volje postregel s podatki o lanskoletnem delu te človekoljubne ustanove.

Lani so rešilni vozovi Zelenega križa opravili 6.677 prevozov, pri katerih so prevozili le nekaj manj kot 80.000 km, od tega je bilo prevozov za nujno pomoč v mestu in na podeželju 1.189 s 7.685 km. V največ primerih gre pri tem za nezgode na cestah in so ti prevozi popolnoma brezplačni. Kar se tiče društvenih članov je bilo lani opravljenih 1.150 prevozov za nad 14.000 km.

Ustanova pa nudi na svojem sedežu v Ul. Morelli v Gorici in na svojih podružnicah (med katerimi je tudi tista v Krminu) tudi prvo pomoč in zdravniške preglede. Tako so lansko leto nudili prvo pomoč 9.974 osebam in poskrbeli za 46 zdravniških pregledov. Poleg tega so na željo dobavili na dom 111.974 litrov terapevtičnega kisika v jeklenkah po 600 in 1000 litrov. Pri tem naj omenimo, da imajo člani pri nabavi kisika 50 odstotkov popusta na normalni ceni. Ker so deležni tudi posebnih ugodnosti pri prevozu in prvi pomoči, se vsekakor izplača postati član te ustanove, ki se vzdržuje s članarino in prispevki.

Trenutno ima Zeleni križ na razpolago 6 rešilnih vozov, od katerih je eden dodeljen bolnišnici v Krminu za tamkajšnje potrebe. Na sedežu v Gorici so stalno pripravljeni trije.

Na čelu ustanove je trenutno prefekturni komisar Alfredo Palzini. Pri Zelenem križu sodeluje 48 prostovoljcev, ki so zaposleni drugod in nudijo svojo pomoč ustanovi v prostem času. Poveljuje jim Magnarin Valeriano, ki je zaposlen kot prvi bolničar v umobolnici. Čeprav je vsa služba organizirana na prostovoljni podlagi, ker bi ustanova drugače ne mogla delovati zaradi prevelikih stroškov, pa je njeno delovanje urejeno tako, da so v stalni pripravljenosti trije ali če je potrebno celo štirje rešilni avtomobili in tudi ponoči je vsaj pet prostovoljnih uslužbencev stalno na razpolago.

Posebna pridobitev te ustanove je polmoplast, priprava za umetno dihanje, ki je edina pri podobnih ustanovah v treh Benečijah. Polmoplast je zelo koristen pri reševanju utopljencev, pri zadušitvi s plinom, pri težjih operacijah itd. Stane 1,700.000 lir in se je že v kratkem času, odkar je v rabi gotovo izplačal, saj so z njim med drugim rešili neko osebo gotove smrti.

Kot smo že omenili vozijo avtomobili Zelenega križa tudi po naših vaseh in že marsikaterega okoličana so pripeljali z njimi v goriško bolnišnico, bodisi v primeru bolezni, nesreče pri delu ali na cesti. Zlasti odkar so še mnoge vasi dobile javne telefonske govorilnice, se vaščani vedno pogosteje obračajo na telefonsko številko Zelenega križa 26-48.

—«»—

Zibelke za novorojenčke

Včeraj so na sedežu Italijanskega Rdečega križa v Gorici dodelili štiri zibelke za novorojenčke, ki so se rodili okrog božiča. Eno zibelko je prejel novorojenček Roberto Tuzzi iz Moše, dve sta dobila novorojenčka iz Gorice, četrta pa je šla v Zdravščino.

Vsaka zibelka ima tudi potrebno posteljnino, poleg tega pa so novorojenčki prejeli vsak še kapico, dva podbradnika, šest plenic, dve srajčki, po eno spodnjo in eno vrhnjo majico, par rokavic in po dva para čevljev.

Poleg tega so dodelili dve kompletni otroški opremi novorojenčkoma Giorgiu Namiju in Claudiu Pierija iz Gorice. Svečanosti je prisostvovala tudi soproga goriškega prefekta.

Kino v Gorici

CORSO. 14.30: «Ciociara», S. Loren. Italijanski film.

VERDI. 15.00: «Ljubimo se», Marilyn Monroe, Ives Montand. Cinemascope v barvah. Ameriški film.

VITTORIA. 15.00: «Osvojevanje vsemirja», C. Jurgens, V. Shaw, ameriški film.

CENTRALE. 15.00: «Jaguar džungle», barvni film Walt Disneya. Dopolnjuje program risani film «Paperino v kraljestvu matematike».

MODERNO. 15.00: «Rdeča roža z Texasa», J. Ericson, M. Blanchard. Superscope.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo v Gorici zabeležili najvišjo temperaturo 8,8 stopinje ob 14.40 in najnižjo 8,1 stopinje nad ničlo ob 1. uri ponoči. Vlaga je dosegla 87%.

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Kuerner, Korzo Italia 10, tel. 25-76.

BORIS PAHOR: 39.

Onkraj pekla so ljudje

Roman

Strast v sinji vodi in vedrina v toploti. Takò bi morali imeti upodobljeno življenje ob obrežju mi, ki živimo ob morju, si misli. A bi bilo treba prej doseči brezskrbnost, ki je za to potrebna. Morda zdaj, po osvoboditvi. In skrčil je noge, da je ležalni stol zastokal. Ker prej, kakò bi bilo mogoče imeti takò sončne podobe v knjigah, prej, ko so ljudje živeli v hudobni megli strahu. In v ponižanju. Kajti ponižanje je hujše ko strah. Za slovenske ljudi v Trstu pa se je za časa fašistov ponižanje začelo hitro po letu osemnajstem. Tudi tedaj že v taboriščih kajpada. Od Alp do Messine. In če bi zaznamovali z drobno pičico vsak kraj, kjer so bili slovenski ljudje zaprti, internirani in konfinirani, bi bil zemljevid kraljevine Italije pokrit s pikami, kakor da so ga popikale muhe. Morebiti pa bo zdaj, po zmagi nad fašizmom, moč, ustvariti takšno življenje, ki bo rodilo takšne knjige, kot je tale. In z Arlette sta začela na svojo roko sestavo novega sveta; samo škoda, da nista ob morju. In zdi se mu, da bere o sebi, ko bere o Philippu: «Ležal je na tisti plavi obali, in bil hkrati starodavni in še divji Phil, človek brez vsega, a tudi prvotno že bogat, zato ker je imel ženo...» Izpisati bi si moral polovico knjige, ali pa se jo naučili na pamet. Odrasel človek bi se moral učiti na pamet bolj kakor otrok, posebno kdor mora zabrisati grde podobe. Jih nenehno zamenjavat, toliko časa z lepimi, da pridejo nazadnje samo lepe v vsakdanjo uporabo. Nekaj tako sončnega je v slikah plavolasega Poljaka v drugem paviljonu. Takrat je po naključju stopil v njegovo sobo, ko je iskal znanca. Tako visok je, drugi paviljon, in on ima sobo prav na vrhu. Kakor v prepadu je gozd tam spodaj. Po zidu je razobesil četverokote iz debele lepenke. Slika sobnih vrat, ki se odpirajo na teraso. Vse polito s soncem, sestavljeno iz svetlobe. Tako klop v vrtu z rumenimi progami luči namesto sedeža in z gostim zelenjem vsenaokoli. In kakor je videti, se tudi njegove ustnice zmeraj smehljajo. Nič ni podoben Poljakom, ki jih je do zdaj srečal, posebno če pomisli, da so mu Nemci sežgali očeta in mater in da se ne bo vrnil domov, ampak se bo preselil v Ameriko, od koder mu stric pošilja denar za barve. Da, morebiti je moč napisati sončno knjigo in naslikati sončno sliko, tudi če človek ni doživel sonca, ga nima še v sebi, ampak samo hrepeni po njem. Morda bi človek moral pozabiti na vse, ali pa živeti, ko da je vse pozabil. Živeti kakor tisti, ki bi jim rad bil podoben, in s tem že začenjal biti njim podoben.

Sonce se bliža poldnevu. Platna se grejejo in zrak je samo za spoznanje bolj blag kakor avgusta. Tudi na poljih v ravnini ni še nobene spremembe. Sam je, ker to je ura, ko se bolniki v pričakovanju kosila razlezejo vsepovsod po paviljonu in po dvorišču. Menijo se po sobah, igrajo biljard v foyeru ali pišejo pisma. Nekateri se tudi začnejo motati po stopnišču v smeri proti jedilnici. In tako ima skrčene noge in je lahko na prisojnem produ v kriškem portiču in med devinskim skalovjem. Tam, pod borovim gozdom, pod navpičnim bregom je kakor soba majhen zaliv, vklesan v skalo. Skrita steza vodi do tiste ujete sinjine, ki jo obkroža ozka skalnata polica. Prav zadosti za dve telesi. Tja bi lahko nekdo postavil sončno zgodbo, ki bi bila kakor čudež za slovenske ljudi ob morju. Vse je tam: skale ,morje, bori in vasi nad morjem. Tako sta naslednji hip Arlette ob školjih iz razpokanega apnenca, ki so spodaj porasli z morskim mahom; mehek in gost zelen žamet. Arlette ob morju, in ona ne ve, od kod je prišel. Ona ne ve, in on na skrivaj ob nji na žarkem produ zasipa smrtne podobe s toplim peskom.

Vrata so se odpahnila na koncu terase in samogibno se je v mislih uprl, da bi ga zdaj kdo motil.

«Tukaj si!»

«Kakor prikazen,» je rekel. In mu je, da bi se vzdignil, a občutek nepričakovanega zadoščenja mu prijetno oklepa ude

«Zakaj pa?»

«Ta hip sem te imel v mislih. Iz moje misli si stopila na teraso.»

«Kakor tista grška boginja, ki je prišla Zeusu iz glave.» In rahlo grbanči kožo med obrvmi; a te gubice so samo znamenje, ki ga je zapustila hitra, že oddaljena misel.

«Katera je že bila?»

Zganil je ramena.

«Bog si ga vedi.»

Položila je roke na železno cev ograje. Njeno krilo je svobodno plahutalo ob zaporednih gibih njenega telesa; ko da si ga mora šele zavzeti, se mu zazdi. To je morda lastnost majhnih in vitkih ženskih teles, da so zmeraj kakor telesa otrok, ki se po bežnem vzgibu čustva, in že med njim, povrnejo v brezskrbnost igre.

Naslonil se je na ograjo in držal knjigo v roki.

«Imenitno piše, kaj?»

«Da. Zdaj je takšna čista zemeljska strast kakor zdravilo. Vse je prozorno ko ribje oko, a vse je obenem na dnu zgoščeno in vredno.»

Ustavil se je, nato se je nasmehnil.

«Pričarala mi je privid, da je terasa krov dolge ladje in da ležim ob ograji. Potem sem bil nekje na bregu doma, s tabo na pesku.»

Slonita na debeli cevi ograje in na pol poblejeno široko platno ju zaslanja pred soncem, ki jima osvetljuje samo stopala.

«Nekoč,» je rekel in pomolčal, ko da je bolj natanko pogledal podobo v spominu. «Nekoč sem bil zjutraj na pomolu, ki se pred glavnim mestnim trgom steguje v morje. Skoraj zmeraj je samoten v prvih dopoldanskih urah. Na jesen je bilo in s širokega zaliva je pihal srebrn veter, ki še diši po poletju, čeprav ni več sil poletja. Takšna sapa, ki je skoraj neznosno živa človeku na koži, ker je kdove zakaj kakor znamenje vsega nedoseženega. No, tisto jutro je sedelo dekletce na enem od kamnitih čokov, okoli katerih privezujejo debele vrvi prekooceanskih parnikov. Majhna, njena stopala se ne dotikajo tal, a vendar ni več otrok. Hrbet obrača morju, a gleda nekako od strani nanj. Morebiti pa ji zanj sploh ni mar. Noge so lepo vzporedno na okrogli kamniti površini, veter se igra z njenim krilcem. Bilo je krilce, ne morem reči krilo. Razpihava ga kakor zastavo in tenko blago pleše po njenih razkritih stegnih. Rožnata in gladka so, otroška, bi rekel. Pa vendar niso več otroška. In tudi ona je videti kakor otrok, ker ji ni nič mar, da jo vsiljiva sapa tako razgalja. Pa vendar ni bila. Cutiti je v njenem odsotnem pogledu, da ni.»

Ustavil se je.

«Da, kaj sem hotel reči? Našel bi izgovor in se ji približal, a morda bi vse skazil. Oditi mimo, kakor sem storil jaz, je bil spet nesmisel. Da, to sem hotel reči. Od tistega jutra mi je, ko da imam s sabo simbol našega življenja. V nji sami. V meni v odnosu do nje. Kaj jaz vem. A kadar se mi je približala v tistem vetru, me je zmeraj zajelo ozračje dokončne zamujenosti.»

«In danes si spet imel takšen občutek?»

Položil je roko okoli njenih ramen, ko da kliče njo, roko, na tovariško pomoč pri svoji izpovedi.

«Ko si se naslonila k ograji in se je tvoje krilo pregibalo zaradi tvojega guganja, sem zamenjal njo s tabo, tam na pomolu.»

«Ne smeš reči tega.» Njen glas je bil skoraj proseč.

«A je res.»

«Ne smeš reči tega. Jaz sem samo navadno, vsakdanje dekle.»

Tedaj je v pritličju škatlasto zaropotal zvonec.

«Tudi ta je počen, kakor naš!» In v njenem grlu je otroško zabrnelo. Ko se je zravnala ji je z rokama ostri lase. Vrnila mu je poljub, a njene roke so se še isti hip uprle.

Prijela ga je za roko in šla proti izhodu.

«Pravzaprav sem ti tudi prišla povedat, da sem zvečer dežurna.»

Stopala je pred njim.

«Pozabila sem ti povedati,» je rekla in že bila lahkotno, skoraj neprizadeto samosvoja. Hodi, kakor da je zdaj spet srečno svobodna in to do jutri zvečer, je pomislil.

Molčal je in imel vtis, da nenadoma nič ne ve, pri čem je, ne zakaj se vznemirja.

Se nadaljuje

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V Varese drugi dan turnirja za pokal «Borghi»

Beograd in Ignis zopet zmagovita

Jugoslovanski prvaki so premagali belgijske, Ignis pa je odpravil Fonte Levissimo

VARESE, 5. — Tudi v drugem dnevu mednarodnega košarkarskega turnirja za «Pokal Borghi» je OKK Beograd slavil zmago. Danes je premagal belgijske prvake Antwerpse z rezultatom, ki ne potrebuje komentarja. Beograjčani so odpravili nasprotnike s 96:66 (60:29).

Beograjčani so bili stalno v premoči in so z odlično igro brez posebnih težkoč spravili razmeroma šibke Belgijce na kolena.

V tekmi med italijanskima moštvoma Ignis in Fonte Levissima je zmaga pripadla prvim. Igralci Ignisa so rabili precej časa, da so se razgreli in se znašli. Vseeno pa so Garbosijevi igralci prišli, posebno po zaslugi Gavagnina in Gattija v vodstvo, medtem ko je Zorzi le redkokdaj zadel, kar je njegova specialiteta, koš od daleč. Srečanje se je zaključilo s 75:57 (33:23) v korist Ignisa.

Turnir se bo zaključil jutri v petek z naslednjima tekmama:

ob 15: Beograd - Ignis

ob 16.15: Antwerpse - Fonte Levissima.

Moštva so nastopila v naslednji postavi:

Ignis: Borghi (2), Gavagnin (21), Magistrini, Maggetti (8), Padovan, Gatti (22), Zorzi (15), Nesti (1), Andreo (6), Vescovo.

Fonte Levissima: Quarti, Motto (17), Zia (2), Masocco (9), Marchionetti (4), Frigerio (6), Bruni (2), Sarti (10), Porcelli (4), Zagatti (3).

Beograd: Gordič (35), Kosovič (1), Rajkovič T. (6), Sarič (3), Lučič (14), Pavelič (2), Rajkovič B. (4), Jovanovič, Počiš (3), Erkič, Nikolič (28).

Antwerpse: De Combe (10), Aerts R. (21), Eygel (16), Aerts E. (6), Lenartz (8). Agemans, Feyen (5), Godebeeck, Vandenbrock.

NAMIZNI TENIS

LONDON, 5. — Na mednarodnem namiznoteniškem prvenstvu Anglije sta se Jugoslovana Teran in Markovič uvrstila med četrtfinaliste. V konkurenci 128 igralcev in 64 igralk iz Madžarske, Švedske, Francije, Jugoslavije, Zahodne Nemčije, Gane in Anglije sta mlada jugoslovanska namiznoteniška igralca dosegla izredne rezultate. Teran je najprej premagal kapetana angleške reprezentance, katerega je odpravil s 4:0 in nato še angleškega prvaka s 3:2. Mladi Uzorinac pa je prišel do osmine finala, ker ga je v nadaljnji borbi izločil evropski prvak Madžar Berczik.

HOKEJ NA LEDU

ŽENEVA, 5. — Število udeležencev na svetovnem prvenstvu, ki bo v Švici od 2. do 12. marca se je zvišalo na 19. Belgija se je namreč dokončno prijavila, medtem ko bo norveška zveza sklenila jutri če se bo ali ne udeležila tekmovanja.

Brezplačna živinorejska posvetovanja

Pokrajinski agrarni konzorcij obvešča svoje člane in druge zainteresirane kmetovalce, da bo živinozdravnik dr. Arnaldo Tiberii, uslužbenec organizacije Federconsortile, dajal brezplačne živinorejske nasvete pri podružnicah Pokrajinskega agrarnega konzorcija.

Dr. Tiberii bo kmetovalcem na razpolago po naslednjem vrstnem redu: drugi ponedeljek v mesecu na podružnici v Pierisu; drugi torek v mesecu v Gradiški in Romansu; tretjo sredo v mesecu v Gorici, Standrežu in Ločniku, tretji četrtek v mesecu v Romansu in Pierisu; tretji petek v mesecu na podružnici v Krminu.

Vsi tisti, ki želijo nasvetov o racionalni prehrani živine, ali pregled na posestvu, se lahko obrnejo na omenjene podružnice v določenih dnevih za eventualne dogovore.

—«»—

Podelitev nagrade «Hubert Močnik»

Ravnatelj nižje srednje šole v Gorici, prof. Nemec, je podelil letošnjo nagrado iz sklada «Hubert Močnik» v znesku 10.000 lir dijaku lanskega III.A razreda slovenske nižje gimnazije Petru Komacu.

Kot znano je prof. Hubert Močnik ob svojem vstopu v pokoj namenil vsakoletno nagrado v znesku po 10.000 lir za najboljšega dijaka nižje srednje in strokovne šole.

Sanremo: drugi dan mednarodnega košarkarskega turnirja

Zmaga poljskih igralcev nad mladinsko reprezentanco

V drugi tekmi je Simmenthal odpravil češko moštvo Tatran

SANREMO, 5. — Drugi dan mednarodnega košarkarskega prvenstva je prinesel precejšnje presenečenje: italijanska mladinska reprezentanca je proti vsakemu pričakovanju podlegla poljskim igralcem Wisle iz Krakova. Razlika v točkah ni velika, vendar zadostna, da je prinesla Poljakom uspeh. Srečanje se je zaključilo 69:62, medtem ko je bilo stanje ob koncu prvega polčasa 35:25.

Povedati je treba, da je italijanska mladinska reprezentanca igrala izpod realne zmožnosti. Celotno moštvo je bilo precej živčno in skoraj vsi igralci so banalno grešili posebno v obrambi. Prav zaradi tega jim ni pomagal oster finiš, s katerim so hoteli Italijani vsaj delno znižati razliko med njimi in Poljaki. Igralci Wisle so danes pokazali, da so najbolj tehnična petorka na turnirju in da so vsi v odlični formi.

V drugi tekmi je zmaga pripadla Simmenthalu iz Milana, ki je odpravil češkoslovaško moštvo Tatran iz Ostrave z rezultatom 70:56 (33:27). Čehi so skoraj ves prvi polčas vodili, toda niso mogli ustaviti silovitih napadov Milančanov, ki so jih najprej dohiteli in nato tudi prehiteli. Tudi danes se je izkazalo, da moštvo Simmenthala ni v dobri formi. K zmagi pa sta največ pripomogla nevzdržna Pieri in Pagani.

Po drugem dnevu tekmovanja vodi Simmenthal s 4. točkami, drugo mesto si delita italijanska mladinska reprezentanca in Wisla s 3, zadnji pa so Čehi z 2. točkama. Jutri v petek se bo turnir zaključil z zadnjimi srečanji: ob 14. uri se bosta spoprijela Wisla in Tatran ob 15.15 pa mladinska reprezentanca in Simmenthal.

Moštva so danes nastopila v naslednjih postavah:

Simmenthal: Pagani (6), Velluti (7), Pieri (19), Vittori (16), Volpato (5), Galletti (2), Ongaro Giandomenico, Binda (6), Scheiola (3), Gnocchi (3), Masini, Ongaro Lucio (3).

Tatran: Stejskal, Wrobel (13), Riegel (5), Bohm Zdenek, Malota (6), Majer (2), Kozak (1), Bohm Pavel (3), Chocholae (13), Hrncirik (6), Hrbac (2).

Wisla: Wawro, Likszo (8), Dabrowski (13), Czernichowski (2), Kasyk (2), Malec, Paszkowicz, Gornicki, Paleta, Wojcik (13), Nurzynowski (21), Pakula (1).

Mladinska reprezentanca: Flaborta (2), Pellanera (11), Pombardi (2), Bertini (7), Cescutti (1), Bufalini, Spinetti (14), Stefanelli (4), Bonetto (1), Zonzig (2), Marinozzi, Pozzilli.

—«»—

Zaradi napada na sodnika

Dosmrtno diskvalificirani trije vročekrvni nogometaši

BARI, 5. — Pokrajinski odbor nogometne zveze je dosmrtno diskvalificiral tri igralce moštva Margherita di Savoia. Na igrišču tega moštva je večkrat prišlo do neredov in ker so preteklo nedeljo v prvenstveni diletantski tekmi Giovanni Riontino, Cosimo Conversa in Giovanni Riefoli napadli ter ranili sodnika, so jim prisodili najhujše kazni, igrišče pa so diskvalificirali do junija 1962. leta.

Vodstvo nogometne enajstorice je, takoj ko je zvedelo za stroge ukrepe, sklenilo izstopiti iz prvenstva.

—«»—

MED POSKUSNIMI SKOKI

Recknagel izboljšal rekord skakalnice v Innsbrucku

INNSBRUCK, 5. — Med poskusnimi skoki na predvečer mednarodnega tekmovanja v smuških poletih, ki bo jutri, je climpijski prvak Helmut Recknagel (Vzhodna Nemčija) pristal pri znamki 82 m in je s tem dosegel nov rekord skakalnice, ki je do danes pripadal z 79,50 m Nemcu Toniju Brutscherju. Prejšnji rekord je izboljšalo nič manj kot pet skakalcev in sicer sovjetski tekmovalec Kaminsky z 81,50 m, Avstrijec Plank 81, Italijan Nilo Zandanel, Norvežan Solli in Nemec With s skoki 80,50 m.

Jutrišnjih skokov na avstrijsko-nemški turneji štirih skakalnic se bo udeležilo 67 tekmovalcev, ki bodo predstavljali 11 držav.

Precejšnje preglavice za trenerja Trevisana

V Benetkah poraz B moštva Triestine

Zaradi Fortunatove bolezni in diskvalifikacije Cazzanige popolnoma prenovljena napadalna vrsta?

Rezervno moštvo Triestine je včeraj doživelo v borbi z B enajstorico Benetk poraz z 2:1. Prvi polčas se je zaključil brez golov.

Benečani so bili ves čas v premoči vendar so prišli do prvega gola šele v 17' drugega polčasa, ko jim je sodnik prisodil enajstmetrovko. Simori je namreč podrl na tla v kazenskem prostoru Casarotta, zaradi česar je sodnik pokazal na belo piko nedaleč od tržaških vrat in Santon je žogo poslal neubranljivo v gol.

Deset minut kasneje je Triestina izenačila: Colausig je streljal prosti strel. Žoga je prišla do Demenie, ki jo je poslal v mrežo beneškega vratarja. V 37' [illegible] so domačini dosegli s Ca[illegible]n odločilni gol.

* * *

Kaznovanje Cazzanige, ki spada med najbolj disciplinirane igralce Triestine, je moralno precej zadelo vodstvo in tudi igralce. Kazen je brez dvoma pretirana. Triestino so tako ponovno oškodovali kot so jo oškodovali v prejšnjih dveh tekmah z Marzottom in Reggiano, ko so jo prikrajšali za zmago.

Odsotnost Cazzanige se bo precej poznala še posebno, ker bo moral tudi Fortunato ostati najmanj mesec dni izven igrišča. Preglavice za Trevisana torej? Brez dvoma, ker se bo moral trener poslužiti mladega Colausiga, ki bo zelo verjetno že v nedeljo debutiral na krilu. To seveda pod pogojem, da bodo travnata tla igrišča suha. Če bo na stadionu blatno, kar je zelo verjetno, tedaj bo moral poslati v borbo drugega, telesno močnejšega igralca.

Edini nespremenljivi del Triestine sta obramba in krilska vrsta. Napad pa bo popolnoma prenovljen. Na desnem krilu bi moral igrati Trevisan, na desni zvezi Rebizzi, na središču napadalne vrste bomo videli Secchija, medtem ko bosta na levi Sadar in Fogar. To je seveda samo naše mnenje, ker se bo trener odločil šele po današnjem treningu na stadionu pri Sv. Ani. Včeraj so vsi razpoložljivi titularci trenirali pod vodstvom Bergamasca, popoldne pa so šli na sprehod v Bazovico. Trevisana namreč ni bilo v Trstu, ker je šel v Benetke, kjer je opazoval nekatere igralce, ki jih namerava vnesti v postavo, za nedeljsko srečanje s Catanzarom.

TENIS

Jean Borotra proti amaterstvu

SYDNEY, 5. — Predsednik mednarodne teniške zveze Jean Borotra je izjavil, da bi se morali tudi profesionalci udeleževati turnirja za Davisov pokal. Borotra je prvi član mednarodnega odbora, ki se poteguje za udeležbo profesionalcev.

Predsednik teniške zveze je pripomnil, da je turnir za Davisov pokal največje športno tekmovanje v svetu. «Če hoče obdržati ta sloves» je dodal Borotra, «bi se morali poslužiti vseh najboljših teniških igralcev in seveda tudi profesionalcev.»

Bivši francoski prvak je izjavil, da bi morali besedo amater izbrisati iz pravilnika mednarodne teniške zveze in istočasno bi morali čimprej potrditi pravila turnirjev «open». Končno je še dodal, da bi bilo treba razkriti plačevanje amaterjev na skrivaj, kar delajo razne tvrdke, organizatorji «amaterskih» turnirjev in razne vlade.

Prvi komentar o teh izjavah je prišel s strani predsednika avstralske zveze Normana Strangeja. Ta je izjavil, da bi pomenilo vključevanje profesionalcev med amaterje pravcata katastrofa za slednje. «Pri nas» je izjavil Strange «imamo dovolj občinstva, ki se zanima za amaterski tenis, zaradi česar nas Borotrove izjave sploh ne zanimajo.»

BOKS

NEW YORK, 5. — Prokurator Raya Sugarja Robinsona George Gainford je danes javil, da je bivši svetovni prvak srednje kategorije že podpisal pogodbo za četrto srečanje s sedanjim svetovnim prvakom Fullmerjem. Dvoboj bo 25. februarja. Kraja še niso določiti, Robinson se je obvezal, da bo v primeru zmage, privolil Fullmerju v roku 90 dni povratni dvoboj.

SAH

HASTING, 5. — Rezultati sedmega kola mednarodnega turnirja so naslednji: Sliwa - Bondarewski 1:0, Lytlwood - Gligorič 0:1, Grün - Clark remi, Cafferty Lloyd remi. Po tem kolu je stanje naslednje:

Gligorič 6 točk, Bondarevski 5, Szabo 4,5, Lytlwood, Lloyd in Clark 3,5 itd.